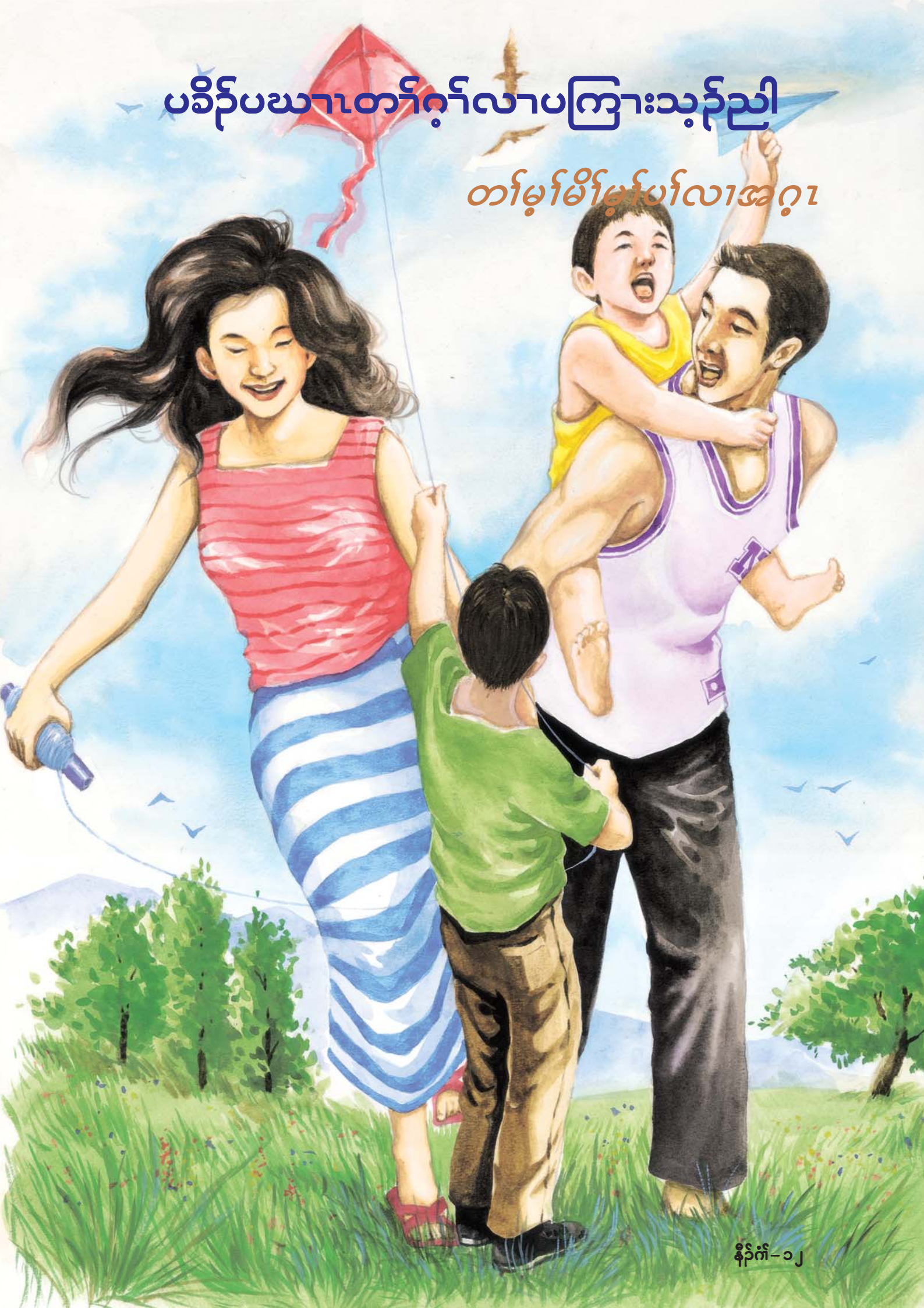

ပဝိန်ပဃာ၊ တၢ်ဂၢ်လာပကြားသ့ၣ်ညါ

တၢ်မ့ၢ်မိၢ်မ့ၢ်ပၢ်လာအဂ့ၢ်

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ဖိလံၤမ့ၢ်တၢ်န့ၢ်သါအလုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်အဂီၢ်, ပုၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးခါဆူညါထံၣ်ကီၢ် ဒီးပုၤကလုၢ်ကီၢ်အပိၤအလီၢ်အိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကတိၤလၢပၢ်ပွၤအဖိအလံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဲၣ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်ဖိတဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်ပွၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံးညါလၢခါဆူညါအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.ပုၤသးပုၤစံးဝဲ-သ့ၣ်လၢအဂ့ၤဟဲလၢအဂီၢ်,ဖိလၢအဂ့ၤဟဲလၢမိၢ်ပၢ်အပိၤတၢ်မ့ၢ်မိၢ်ပၢ်မ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢကဘၣ်မၤစၢၤ, ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ, ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး, ယ့ၣ်လီၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိးဒီးန့ၢ်ပၢ်ဖိလံၤတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်, အတၢ်အိၣ်သး, အိၣ်ဒီးတၢ်ဝံသးစူၤ,တၢ်မိၢ်မုၢ်နါဆါပွၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၤလၢပၢ်ပွၤပီၤပူၤဖိအိၣ်တပူၤလၢလၢတၢ်အိၣ်သးတမံၤလၢလၢအဖိခိၣ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်ဘၣ်မိၢ်ပၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လီၢ်လၢလီၤဆိတမံၤလၢအအိၣ်ဒီး အသးအသံၣ်အလၢကတိၤဒီးလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကတိၤကတိၤပသးလၢလၢပွၤပွၤတချုးလၢပအိၣ်ဒီးဒီးဟံၣ်ဖိပီၤဖိ,ပဆိဟံၣ်ဆိပီၤအိၣ်ဒီးဖိလံၤဒီးဘၣ်အခါလီၤ. အလီၢ်အိၣ်လၢပဘၣ်မၤလိၣ်န့ၢ်ပၢ်အါထီၣ်ပသးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.တချုးလၢပုၤတဂၤကကဲထီၣ်မိၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ကတိၤကတိၤသးလၢနီၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်ညါလၢကလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိလၢတၢ်ကိးကပၤဒီး,ဖိလိၣ်အသးဒီးခိၣ်ပၢၤတၢ်ဘၣ်ထွဲလိၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.ပကကဲထီၣ်မိၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပၢ်တဂၤအဂီၢ်ပမ့ၢ်တကတိၤကတိၤပသးဘၣ်ဒီးတၢ်လၢအဟဲဘၣ်ပုၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမၤအပိၤမ့ၢ်တၢ်ပၢၤတၢ်စ့ၢ်လၢပဂီၢ်ဒီးကကဲထီၣ်တၢ်ဝံတၢ်ယိးအပၢၤလၢမိၢ်ပၢ်အဂီၢ်ဒီးပုၤလၢကတၢ်ဘၣ်တၢ်အအါကတၢ်တခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖိလံၤလၢအကဟဲအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဒီးဒိၣ်ထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ညါန့ၢ်ပထံၣ်ဘၣ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကွၢ်လိၣ်န့ၢ်တၢ်လၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အအိၣ်ခဲလၢလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤ,တၢ်သကဲၣ်ပဝးမ့ၢ်ဂ့ၢ်,တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးတၢ်စံးတၢ်ကတိၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်လၢအဂ့ၤကဘၣ်န့ၢ်ပၢ်ဖိအတၢ်ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးဒီးကဘၣ်န့ၢ်ပၢ်ခိၣ်ပၢၤတၢ်ဆိတလဲလၢအမၤအသးလၢဖိအစါဒေၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဖိအနီၢ်ဆံးအခါမိၢ်ပၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ခဲလၢခဲဆူလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဖိတဖၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လံအဆၢကတီၢ်အတံၤသကိးကကဲထီၣ်ပုၤအဆိကတၢ်လၢအဟဲန့ၣ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ.တုၤမ့ၢ်ဖိတဖၣ်ခိၣ်ယိးဆူသးစၢ်အဆၢကတီၢ်,ဖိတဖၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ကစ့ၤလီၤဝဲလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အအိၣ်တကးဘၣ်ဖဲသးစၢ်အဆၢကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်သးလီၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကဒိၣ်ထီၣ်လၢအကစၢ်ဒေၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. အပိၤမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအဒိၣ်အအါလၢဖိအဖိခိၣ်ဒီးလူၤထီၣ်ဖိအတၢ်ဆိကမိၣ်ချုးဆါချုးကတီၢ်ဒီးဒုးန့ၣ်အီၤပတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်,တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ရဲလိၣ်မုၢ်လိၣ်သးဒီးအီၤဘူးဘူးတၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အပိၤ လံၢ်ဖိတဘၣ်အံၤ ကဟဲဒုးန့ၢ်ပၢ်အါထီၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ် နီၤသိးကမ့ၢ်မိၢ်ပၢ်လၢအဂ့ၤတဂၤန့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလဲၣ်,ကဘၣ်လဲၤခိၣ်ဖျိမနုၤတဖၣ်လဲၣ်,ကဘၣ်ကွၢ်ဆါခါမိၢ်ဒီးမနုၤတဖၣ်လဲၣ်ဒီးကသ့အိၣ်ကတိၤကတိၤအသးလၢလၢပွၤပွၤလဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်

ကဘၣ်ပစ

- ◆ တၢ်မ့ၢ်မိၢ်မ့ၢ်ပၢ်လၢအဂ့ၢ်တဂၤ ၄
- ◆ မိၢ်ပၢ်အမူအဒါ ၆
- ◆ ပၢ်လၢအဂ့ၢ်တဂၤကဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိၣ်လဲၣ် ၇
- ◆ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤလၢပၢ်တဖၣ်ကသးအိၣ်ကွၢ်ထွဲစၢၤဖိလံၤ ၈
- ◆ ဖိသၣ်လၢအမဲၣ်ဆုးသ့ ၉
- ◆ ကျဲလၢပကဘၣ်မၤစၢၤပဖိတဖၣ်အတၢ်သးဒိၣ်ကစ့ၤလီၤအဂီၢ် ၁၀
- ◆ တၢ်စံးပတြၢၤလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ဒီးကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲ ၁၂
- ◆ မၤစၢၤအိၣ်သိးအသုတပျံၤတၢ်အဂီၢ် ၁၃
- ◆ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢတၢ်ကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံၤလၢဟံၣ်လၢဃီ ၁၅
- ◆ မိၢ်ပၢ်မၤစၢၤဖိသၣ်လၢကမၤလိတၢ်လၢဟံၣ်လၢဃီ ၁၅
- ◆ မိၢ်ပၢ်အတၢ်သိၣ်လိသီလိ ၁၆
- ◆ မၤစၢၤ, အံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိသၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတက့ၢ် ၁၇
- ◆ မိၢ်ပၢ်လၢအိၣ်ဒီးဖိလၢအဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ပၢ်ဖိလဲၣ်တဖၣ်လဲၣ် ၁၈
- ◆ တူၢ်လိာ်ဆီတလဲတၢ်လၢအမၤအသးတဖၣ်ဒီးကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်လၢကျဲအဘၣ် ၁၉
- ◆ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢနကအံးထွဲကွၢ်ထွဲနဖိသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ၁၉
- ◆ တဘၣ်အိၣ်ဘူးလၢနဖိသးစၢ်တဖၣ်အကပၤထီၣ်ဘိတဂ့ၤ ၂၀
- ◆ ပကဃုၣ်လီၤကွၢ်သးစၢ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်အါတဖၣ်
အတၢ်ဂ့ၢ်ကိၣ်လဲၣ် ၂၁
- ◆ ကျဲဃုာ်လၢပကကွၢ်ထွဲပဖိအဂီၢ် ၂၂
- ◆ မူဒါဖးဒိၣ်လွံၢ်မံၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ဖိမုၣ်ဂ့ၢ်ဖိခွါဝါလၢမိၢ်ပၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ၂၂
- ◆ တၢ်ဂ့ၢ်ကိၣ်လၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိတဖၣ် ၂၄
- ◆ တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးပှၤလၢအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိသၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ၂၅
- ◆ အံးထွဲကွၢ်ထွဲဒီးသိၣ်လိဖိသၣ်လၢအနီၢ်ဆံးတဖၣ်အဂီၢ် ၂၆
- ◆ တၢ်ဆိကမိၣ်လၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်မူ ၂၇
- ◆ လၢဖိအဃိမိၢ်ပၢ်ကဲထီၣ်ပှၤလၢအမၤကမၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိး ၂၉
- ◆ တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢလၢပှၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် ၃၀

တၢ် မ့ၢ် မိၢ် မ့ၢ် မၤ လၢ အ ဂူ တ က

မိၢ် ပၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံလၢလၢပွဲၤပွဲၤလီၤ.ခိဖျိလၢဖိတဖၣ်ပလၢ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံလၢမိၢ်ပၢ်အအိၣ်အယိအသးမံသးမုၢ်ဝဲဒီးတၢ်န့ၢ်န့ၢ်မိၢ်ပၢ်ကၢကူဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.တကးဘၣ်မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးလုၢ်လၢအဂူ,ဒိကန့ၣ်လိာ်သးယၢ်ခိယၢ်ခိဒီးကဲထီၣ်ဒိဂုၤတၢ်ဘၣ်လၢဖိလံၤတဖၣ်အမဲၣ်ညါ.ဒီးကဘၣ်အဲၣ်အဖိတပယုၣ်ယိဒ်သိးသိးကိးဂးဒီးတကြးအဲၣ်ဒိဆံးလီၤဆိဖိလံၤတဖၣ်ဘၣ်,မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟ်ကီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢဖိအဖိခိၣ်ဒီးမ့ၢ်အၢၣ်လီၤဖိတဖၣ်လၢတၢ်တမံမံဒီးတကြးမဟးဂီၤအတၢ်အၢၣ်လီၤဘၣ်.တကးဘၣ်မိၢ်ပၢ်စ့ၢ်ကိးကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအအၢၣ်လီၤအတၢ်ဂံၢ်ဆံးဘါစၢ်လၢဖိလံၤတဖၣ်အမဲၣ်ညါရဲရဲပျီၣ်လီၤ.မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤအယိဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးကကွၢ်လိမၤဒီးဝဲဒီးကဲထီၣ်ပုၤလၢအအၢၣ်လီၤအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်သ့လီၤ.ဒ်မိၢ်ပၢ်တက့ၤအသိးတၢ်ဝံသးစူမ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒိၣ်ကတၢ်လၢကဟံးယာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.ခိဖျိတၢ်ဝံသးစူတအိၣ်အယိမၤနါစါဘၣ်ဖိဒီးကဲထီၣ်တၢ်ဟးဂီၤ,တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ်လၢဟံၣ်ပုၤယိပုၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကြးဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဒီးလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိလၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤလီၤ.မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မိၢ်ဒီးတၢ်ကီၤတၢ်ခဲမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤကမၣ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢတဖၣ်အံၤအယိလီၤ.

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- ◆ မိၢ်ပၢ်လၢအလံၣ်အလီၤန့ၢ်အဖိ
- ◆ ကတၢ်တၢ်ကတၢ်လၢအတဖိးမံလိာ်အသး
(ကတၢ်တၢ်တဘျီဒီးတဘျီတဒီးသိးလိာ်အသး)
- ◆ တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒုတအိၣ်
- ◆ တဒိကန့ၣ်ဒီးတန့ၢ်ပၢ်ဖိတဖၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်,တၢ်စံးတၢ်ကတၢ်
- ◆ တဟ်ဂံၢ်ဟ်ဘါဒီးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဖိလံၤဘၣ်
- ◆ မၤမဲၣ်ဆုးအဖိ
- ◆ တီၢ်ဖိတဖၣ်လၢတၢ်သးဒိၣ်အပူၤ
- ◆ မိၢ်ပၢ်လၢအဟ်လီၤတၢ်မ့ၢ်လၢဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢဖိတဖၣ်အဖိခိၣ်
- ◆ ထီၣ်သတြီၤအဖိဒီးပုၤဂၤအဖိ
- ◆ မိၢ်ပၢ်ကိးယါကိးပသုဒီးသ့ၣ်ဂဲၤဖါယူတၢ်
- ◆ ဆိကမိၣ်ကမၣ်ဖိဒီးစံၣ်ညီၣ်ကမၣ်ဘၣ်ဖိ
- ◆ မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဖိတဖၣ်အတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သး, တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး
- ◆ တၢ်ဝံသးစူဖိလံၤတအိၣ်အယိ
- ◆ တဟ့ၣ်တၢ်သဘျီလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢဖိလံၤအဂီၢ်အယိ.

မိၢ်ပၢ်လၢအဂၤတကကဘၣ်ဟးဆဲးတၢ်ဒ်အမၢ်

- တဘၣ်မၤနီၤဖိဆံးဒ်အသးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအသးဘၣ်
- ဘၣ်မၤပျံၤမၤဖုးဒီးလံာ်အိၣ်လီၤအိၣ်ဖိသၣ်ဘၣ်
- တဘၣ်ထီၣ်သၢတြီၤအိၣ်ဒီးပုၤအဂၤဘၣ်
- တဘၣ်မၤဒီးကတိၤတၢ်တမံၤလၢလၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဆံးသးဆံးလၢဖိအဂီၢ်ဘၣ်
- တဘၣ်ကတိၤဒီးမၤမဲာ်ဆုးဖိဘၣ်
- တဘၣ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမၣ်ဖိတဖၣ်ဘၣ်, မၢ်မၤကမၣ်တၢ်ဒီးတဲာ်ပၢ်အိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, လၢကသ့ၣ်ညါတၢ်ကိတၢ်ခဲအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ, ဒုးနၢ်ပၢ်အိၣ်လီၤနတဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအဂၢ်အကျိၤဒီးဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကဒါက့ၤအိၣ်တုၤလၢအနၢ်ပၢ်ဝဲတစုတက့ၢ်
- တဘၣ်အုန့ၣ်ဒီးကဒုးကဒုၣ်နဖိတဖၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

မိၢ်ပၢ်လၢအအံးထွဲကွၢ်ထွဲဒီးလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိလံာ်လၢတၢ်သးဟ့ၣ်, ထံၣ်ထဲဖိသ့ၣ်အတၢ်ကမၣ်, တဲလၢအဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်က့ၣ်, တဲလၢဖိတဖၣ်တကန့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အကလုာ်ဘၣ်, မိၢ်ပၢ်ဒ်အံၤတဖၣ်တမ့ၢ်ပုၤလၢအမၤစၢၤဖိတဖၣ်ဒ်သိးကအိၣ်မူက့ၣ်လၢအဘၣ်ဒီးမၤတၢ်ဂ့ၤန့ၣ်ဘၣ်. မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိအဂီၢ်အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်-

- ◆ ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒိသိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကတဲဖျါထီၣ်တၢ်ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်(မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ကန့ၣ်စ့ၢ်ကိးဖိတဖၣ်အတၢ်ကတိၤ)
- ◆ ကဘၣ်မၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဖိတဖၣ်ထီဘိ
- ◆ ကဘၣ်ဒိကန့ၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်စံးတၢ်ကတိၤတချုးလၢဒုးယါအိၣ်ဒီးဘၣ်အခါ.
- ◆ ကဘၣ်စံးပတြီၤဖိဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ဂ့ၤတမံၤလၢလၢအခါ
- ◆ မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ကဲဒိဂ့ၤတဲာ်ဘၣ်လၢဖိလံာ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ◆ မၤစၢၤဖိဒ်သိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်
- ◆ သိၣ်လိဖိဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၣ်ဒ်သိးဖိကအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်က့ၣ်စၢၤမၤပုၤအိၣ်ဒ်သိးကအိၣ်မူဆၢတဲာ်တၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲကသ့

မိၢ်တကၤစံးတၢ်န့ၣ်အဲၣ်ဒီးစံးဝဲအခိၣ်ပညိၣ်လဲၣ်

မိၢ်မၢ်ပုၤတကၤလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒီးအကါဒိၣ်လၢဖိအဂီၢ်လီၤ. ဝဲမိၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိဆၢကတီၢ်မိၢ်တကၤအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီးမိၢ်အတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးတဖၣ်အိၣ်ဖျါဒ်အဖိလၢအသိးလီၤ.

ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲဒုၣ်မိၢ်မၢ်ပုၤပုၤတဂၤလၢအိၣ်ဒီး

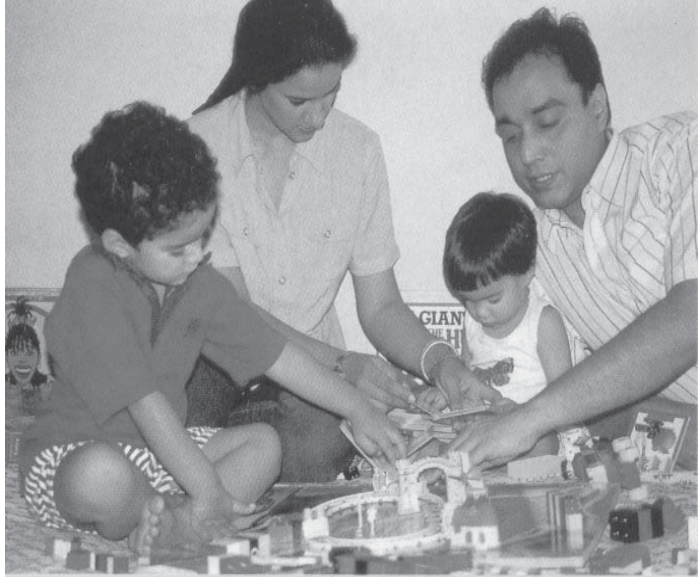
- ◆ တၢ်နံၤကမ့ၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်.
- ◆ ဟ့ၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢဖိအဂီၢ်
- ◆ ကွၢ်ထံကွၢ်ဆးဒီးပုၤချုၤလၢတၢ်မၤအပူၤ
- ◆ တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်လၢအလုၢ်ဘၢကွံာ်တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢာ်
- ◆ ဆၢကတီၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်
- ◆ နံၤကဝဲၢ်ပျီၢ်ကဒိဆၢကတီၢ်
- ◆ တူၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညိအဆၢကတီၢ်
- ◆ တၢ်သးခုၤလၢနီၢ်သး
- ◆ တၢ်နၢ်ပၢ်လၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး
- ◆ မၢ်ပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲတၢ်လၢအလီၤအဲၣ်လီၤကွံာ်
- ◆ ထံနၢ်မူလၢအဂၤကတၢ်
- ◆ တၢ်ထံၣ်လၢအဘၣ်
- ◆ တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအပတီၢ်ထီ
- ◆ မၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအဒုးမုာ်လၢသးခုၤဒုးသ့ၣ်ဖဲသးညိမိၢ်. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒ်မိၢ်တဖၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်လၢအဖိအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ကတီၢ်ကွံာ် သးလၢအဆိကမိၣ်လၢ “ယကမ့ၢ်မိၢ်ပၢ်လၢအဂၤတကၤ ဒီးယကသိၣ်ယဖိဒ်အံၤန့ၣ်တက့ၢ်” ပမ့ၢ်ဟံၣ်ကတီၢ်ကွံာ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်ဒ်အံၤဒီးကမၤစၢၤလီၤပတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ, တၢ်ကိတၢ်ဂီၤတဖၣ်ဒီးပကအိၣ်ဘၣ်က့ၤမုာ်ထီၣ်ဒီးသ့ၣ်ဖဲသးညိထီၣ်က့ၤန့ၣ်လီၤ.

ဟ့ၣ်ပဖိတၢ်ဆၢကတီၢ်, တၢ်လီၢ်လီၤဟံၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဒ်သိးကမၤတၢ်ဒ်အဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤဝဲအသိးတက့ၢ်. ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်က့ၢ်မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဒီးတၢ်နၢ်န့ၣ်အဖိလၢလၢပုၤပုၤဒ်သိးဖိတဖၣ်ကပလၢၢ်ဘၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အတၢ်နၢ်န့ၣ် အီၤ ကသ့ အ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိတ်ဆက်အမှုအခါ

ပတ်အမှုအခါ

- ◆ ကဘန်မှတ်ဟန်ခိုက်တကလအဂ္ဂု၊ ခုဖုံးခုမလ
လဟန်ပူယီပူလဟန်ယီအဂီ
- ◆ ကွာ်ထွဲမိတကအတော်အိန်သးဂုဂုဘန်ဘန်
- ◆ ယုးယိန်ဟ်ကဲဒီးတိဒီးမိထီဘိ
- ◆ မၤစာဟန်ယီအတော်ဖုံးတော်မၤ
- ◆ ကဘန်ကွာ်ထွဲအမိလီလီဆိဆိဖဲမိအိန်ဒီး
ဟုးသးအခါ၊ မှ်လဟုမိအသုန်တဖန်အ ထီဉ်
အခါအနီၢ်ခိနီၢ်သးဒီးတော်တူၢ်ဘန်ခိဉ်ဘန်ဆိ
တလဲသးအယိန့ဉ်လီၤ

မိတ်ဆက်အမှုအခါ

- ◆ ကဘန်မှတ်ဟန်ကစာ်မုဉ်(မိ)တကလအဂ္ဂု၊
မၤစာတအတော်ဖုံးတော်မၤလဟန်ယီအဂီ
- ◆ ကွာ်ထွဲတော်ကဆဲကဆိလဟန်ပူယီပူ

မိတ်ဆက်အမှုအခါလဟန်မၤသကိးဝဲ

မိတ်တကအိန်ဖျဉ်လီၤဖိဝဲအမှုအခါကအိထီဉ်ကဒီးလဟန်ကွာ်ထွဲဖိလဲအယိဖဲန့ဉ်အဆာကတီၢ်ဟ်စုာ်ကိးအမှု
အခါကဟဲအိထီဉ်စုာ်ကိးန့ဉ်လီၤလၢခုခါဆာကတီၢ်ခဲအံၤမိတ်ဟ်သုန်တဖန်အိဉ်တကွာ်တအိဉ်ဘန်တပူယီဒီးဖိလဲ
ဘန်မိတ်ဟ်တနီၢ်နီၢ်အိဉ်တပူယီဒီးဒီးသိးသိးဒီးဖိလဲသနကတော်ရုလိာ်မုဉ်လိာ်သးဒီးဖိတအိဉ်ထဲသိးဒီးအဝဲသုဉ်ကြး
အိဉ်ဝဲအသိးဘန်ဒီးအိဉ်ဘန်လဟန်အသနာဉ်ဘန်ဒီးတော်အံးထွဲကွာ်ထွဲမၤစာလိာ်သးတအိဉ်ဘန်အယိအိဉ်ဟန်တ
ဖျဉ်ယီသနကတော်မၤလဟန်အိဉ်ဒီးတော်သးဖုံဘန်ဟန်ဖိယိဖိတန့ဉ်အပူလီဆိဒ်တော်မိတ်ဒီးဟ်တဖန်မှ်သုဉ်ညါယု
န့ဉ်ဟန်ယီတော်ဟုးတော်ဂဲတမံမံဒီးဟန်ယီတဖျဉ်န့ဉ်ကမှ်ဟန်ယီလဟန်အလီအိဉ်လီဆိဒီးပုအကတဖန်စုာ်ကိးကအဲဉ်
ဒီးအိဉ်အိတကးဘန်ဟန်ပူယီပူဟန်ဖိယိဖိကအိဉ်ဒီးတော်ရုလိာ်မုဉ်လိာ်လၢအဂ္ဂုဒီးအိဉ်ဒီးတော်သုဉ်ဖုံသးညီလီၤ

မိတ်ဆက်သုဉ်တဖန်ကြးကွာ်ထွဲဒီးလုာ်ခိဉ်ထီဉ်ဖိလၢနီၢ်ခိနီၢ်သးဒီးသိးဖိတဖန်ကသုအိဉ်မုတော်အိဉ်မုလၢ အဂ္ဂုလၢပုတတၢ်အဂီၢ်အံၤ

- ◆ ကဘန်ဟုဉ်လီၤတော်အဲဉ်တော်ကဟုကယာ်တော်ပူဖျဉ်ဒီးတော်ဘိဉ်တော်ဘာလၢဖိအဂီၢ်
- ◆ ကဘန်သုစံးသုကတိးသကိးတော်အိဉ်ဒီးတော်ရုလိာ်မုဉ်လိာ်သးလဟန်ပူယီပူ
- ◆ သိဉ်လိဒီးမၤယုဖိတဖန်ဒီးသိးကသုဉ်ညါမၤစာဟန်ယီအတော်ဖုံးတော်မၤသုဉ်ညါဆာတော်တော်ဒီးမၤစာလီၤအကစာ်
အသးကသုအဂီၢ်
- ◆ သိဉ်လိဖိဒီးသိးကမၤတော်ဂုအိဉ်ဒီးတော်သုဉ်ညါမိတ်ဟ်ဒီးပုဂုတဖန်အဘျးအဖျဉ်
- ◆ ဆိဉ်ထွဲမၤစာဖိလဲလဟန်မၤလိအပူထီဘိ

တၢ်မၢ်မိၢ်မၢ်ပၢ်လၢအဂၤတက

- ◆ မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ကဲဒိဂၤတၢ်ဘၣ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်
- ◆ မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအဖိ,အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိဂၤဂၤန့ၣ်ဖိဝဲအံၤ သ့ၣ်ညါဝဲလၢမိၢ်ပၢ်အဲၣ်အီၤအယိသးကမုၢ်ဒီးကသ့ၣ်ဖုံသးညီဖိဝဲအံၤကအိၣ်ဒီးတၢ် နၢ်န့ၢ်လီၤအသးဒီးကမုၢ်ဖိလၢအဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၢ်ကလုာ်အနၢ်ကလိၤစ့ၢ်ကီးလီၤ.
- ◆ ဒ်ပမၢ်မိၢ်ပၢ်အသိးပကဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲပဖိဂၤဂၤ,လၢအတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ် အိၣ်မူခါဆူညါအဂီၢ်စ့ၢ်ကီး,မၢ်ပဖိအံၤအိၣ်ဆူၣ်တအိၣ်ဆူၣ်ပကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး လၢဖိလံၤအဖိခိၣ်ထီၣ်.
- ◆ ပကဘၣ်သိလိပဖိဒ်သိးဒီးအသုတဟံၣ်ဆံးကလုာ်ဂၤဒီးစံးအာစံးသိပုၤဂၤအတၢ်စ့ၢ် တၢ်နၢ်ဒီးအတၢ်ဘျီတၢ်ဘါတဂၤ,
- ◆ ဟံၣ်ပနီၣ်န့ၢ်ပဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အဒိ-လဲၤဟးကသ့ၣ်,အိၣ်အိ,ပတဘၣ်နီၤ ဖးဝဲဖးပဖိဒီးအဲၣ်ဒိၣ်ဆံးအီၤတဂၤ
- ◆ ပကဘၣ်နီၤလီၤဟ့ၣ်အီၤဟံၣ်ယိအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဒိ-ဖိအိၣ်မ့ၤ,မၤကဆဲကဆိ ဟံၣ်ယိဖဲလၢပဖိသ့ၣ်အသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်သးဘၣ်တၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပကမၤလဲၤသ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ တၢ်လၢတၢ်ဘါယုၤသရိၣ်စိမိမ့ၢ်ဂၤ,အသကိးအအိၣ်မ့ၢ်ဂၤလဲၤဟးကသ့ၣ်လၢဖိကရၢၢ်အပူၤ မ့ၢ်ဂၤပကဟ့ၣ်အီၤတၢ်သဘျီစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.
- ◆ ပကဘၣ်ယုသ့ၣ်ညါပဖိအဂၢ်မ့ၢ်အတၢ်သကဲးပဝးဂၤတဂၤမ့ၢ်အအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ကဲမိၢ် ပၢ်ဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၢ်သရၣ်သရၣ်မါအကလုာ်စ့ၢ်ခါ.ပကဘၣ်သံကွၢ်အသကိးလၢအရူဒီး အီၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်သရၣ်-သရၣ်မုၢ်

ပၢ်လၢအဂၤတကကဘၣ်ကွၢ်ထွဲအဖိဒ်လဲၣ်

- ◆ ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါဟ့ၣ်လီၤတၢ်အဲၣ်ဟံၣ်ကဖၢသးလၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဖိခိၣ် မ့ၢ်လၢပၢ်အါဂၤမဲၢ်ဆုးလၢကဒုးနဲၣ်အဖိတၢ်အဲၣ်ခိဖျိတၢ်ဖိးဟ့ၤ,တၢ်ကတိၤလၢကတဲ အဖိ “ယအဲၣ်န့ၤ” တဖျၢၣ်အံၤလီၤ
- ◆ ကဘၣ်မ့ၢ်ပၢ်လၢမၤစၢအဖိသ့ၣ်ဖဲလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢတဘျီလၢလၢအခါလီၤ.ဖိတ နီၤနီၤအဲၣ်ဒီးလၢမိၢ်ပၢ်ကနၢ်န့ၢ်အီၤဟံးန့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘါလၢအဂီၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ် ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲအခါန့ၣ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးလုာ်ဒိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢတၢ်အဲၣ်န့ၣ်ကကဲထီၣ်ပုၤသးပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်နၢ်န့ၢ်လီၤသးဒီး အဂံၢ်အဘါကဆူၣ်လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤတမံၤလၢလၢအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤကဲဒိဂၤတၢ်ဘၣ်လၢဖိခွါအဂီၢ်လီၤ.ဖိခွါသ့ၣ်တဖၣ်ကွၢ်လိပၢ်အတၢ်အိၣ် မူလၢကဘၣ်အိၣ်မူဝဲဒ်လဲၣ်ဒီးဖိမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီးကွၢ်လိပၢ်ဒ်သိးကထံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါ အါထီၣ်ပိၣ်ခွါအတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤဒီးမၤလိအါထီၣ်ပိၣ်ခွါအတၢ်ဟံၣ်သးလၢတၢ်ရူလိၣ်မုၢ်လိၣ် ဒီးသကိးပိၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ သိၣ်လိဖိဒ်သိးကသ့ၣ်ညါပုၤတဂၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးကဲဒိဂၤတၢ်ဘၣ်လၢဖိတဖၣ် အဂီၢ်
- ◆ မ့ၢ်လၢတၢ်လၢဖိတဖၣ်အအိၣ်ဖဲအကြးအဘၣ်တက့ၢ်.နၢ်လၢဖိတဖၣ်မၤတၢ်လၢအဂၤ ကတၢ်လံၤဒီးသးမံၤဒီးဟံၣ်ကဖၢလၢသးလၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးအယိတက့ၢ်.

ဟိၣ်ခွါတဖၣ်ကဘၣ် ကွၢ်ထွဲအမါလီၤ ဝဲလီၤဆီဆီ ဖဲအမါ အိၣ်ဒီးဟူးသးအ ခါ, မ့ၢ်လၢပုၤခါဒါ သ့ၣ်တဖၣ်ဒါထီၣ် အခါအနီၣ်ခိၣ်နီၣ် သးဒီးတၢ်တုၢ် ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တဖၣ် ဆီတလဲ သးအဖိ ၃. နီၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်သိလိ အဖိ ဒ်သိးဒီးအ သုတပဲခထံၣ်နီၣ်ပး ကလုာ်ဂၤ, ဒုၣ်ဒုၣ် စံးအာစံးသိပုၤ ဂၤအတၢ်စ့ၢ်တၢ် နၢ်ဒီးအတၢ်ဘျီ တၢ်ဘါတဂၤ ၃. နီၣ် လီၤ

ပဏိပဿာနတရ်ဂုရ်လဂါပကြားသုဒ္ဓါ

- ◆ ဆိန်ထွဲမၤစၢဖိတဖၣ်ဒ်သိးကအိန်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကမၤလိသုၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အါထီၣ်တၢ်လၢအတၢ်အိန်မူအပူၤထီၣ်တၢ်ကွၢ်.
- ◆ တဘၣ်အဲၣ်ဒိၣ်ဆံးဖိတဖၣ်ဘၣ်.ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဖိဖဲဖိတဖၣ်မၤတၢ်ဂုၤဒီးန့ၢ်ပၢ် လီၤက့ၤအသး(အတၢ်ကမၣ်)အခါ
- ◆ ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအကွၢ်တၢ်လၢတၢ်ဂုၤတကပၤဒီးဒုးသးဖုံပုၤလၢအအိန်လၢအကပိၣ်ကပတဖၣ်
- ◆ ကဘၣ်တူၢ်လိာ်တၢ်ဆိတလဲလၢဖိအစိးဒီးတဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဆိကမိၣ်တၢ်ဖုၣ်,အိန်ဒီးတၢ်သးအိန်တၢ်န့ၢ်ပၢ်စ့တကဘၣ်.
- ◆ တဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤအိၣ်အမၤအသးဒီးနီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤစ့ၢ်ကိးဘၣ်လီၤ.

ပၢ်အိန်ဝဲဒၣ်အါ
ဂၤလၢအသး
အိန်ကွၢ်ထွဲမၤ
စၢဖိအဖိဒီးကွၢ်
ထွဲအဖိသုဒ္ဓိၣ်မး
န့ၢ်အိန်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်
ကိးန့ၢ်လီၤ

တၢ် ဟ့ၣ် ကျဲ တ နီၤ ဒ် ဂီၢ် ပၢ် တ ဖုၣ် က ဃး နီၣ် ကွၢ် ထွဲ စၢဖိ ပံၤဒၢ ကီ

ပုၤ အါကဆိမိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပၢ်သုၣ်တဖၣ်အမူအဒါန့ၢ်မ့ၢ်ဒၣ်ထဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢဟံၣ်ချာန့ၢ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိလံၤလၢဟံၣ်ယီၤတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်မိၢ်အမူအဒါဒီးပုၤအါကဆိကမိၣ်ဝဲလၢပၢ်န့ၢ်ကွၢ်ထွဲစၢဖိလံၤတသ့စ့ၢ်ကိးဘၣ်လီၤ. ဒ်န့ၢ်အသးပၢ်အိန်ဝဲဒၣ်အါဂၤလၢအသးအိန်ကွၢ်ထွဲမၤစၢဖိဒီးကွၢ်ထွဲအဖိသုဒ္ဓိၣ်မးန့ၢ်အိန်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ.ဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ပၢ်လၢကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိဒ်လဲၣ်ဒီးပၢ်စ့ၢ်ကိးကအိန်ဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤသးလၢကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံၤဒ်အမ့ၢ်.ဒုးအိၣ်အဖိလၢတၢ်န့ၢ်ထံ,ဒုးအိန်တၢ်အိန်,ဒုးလုၣ်ထံ,ဆိတလဲန့ၢ်အကူအကၤသ့,ဂၤလိာ်ကွၢ်,မၤမံအဖိဒီးတဲန့ၢ်တၢ်ယဲၤပူၤဒီးဘျီန့ၢ်ဖိအတၢ်ဂၤလိာ်ကွၢ်န့ၢ်လီၤ.ဖဲဖိတဖၣ်အုၣ်လိာ်သးအဆၢကတီၢ်ကဘၣ်တြိဝဲဒီးအံးထွဲကွၢ်ထွဲဒ်သိးဖိတဖၣ်ကမၤထွဲတၢ်ဘျုးဝဲမၤစၢဖိလၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲၣ်,မၤစၢဖိဒ်သိးဖိကမၤပိာ်ထွဲဟံၣ်ယီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိးဒီးဖဲဖိသုၣ်မၤတၢ်တဘၣ်အဆၢကတီၢ်ဟ့ၣ်ကျဲဟ့ၣ်ဖးဒီးသိၣ်လိန့ၢ်လိအိၣ်ကျဲလၢအဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

ပၢ်သုၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိန်ဒီးတၢ်သုၣ်ညါလၢကဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်ဒီးကမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်တက့ၢ်ဒီးကမ့ၢ်တၢ်အခွဲးဂုၤယၢ်ဘၣ်လၢဖိဒီးပၢ်ကအိန်ဒီးတၢ်ရုလိာ်မုၢ်လိာ်သးဘူးဘူးတၢ်တၢ်,တကးဒ်ဘၣ်ပၢ်စ့ၢ်ကိးအသးကမုၢ်သးကဖုံလၢတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံၤဒီးမၤစၢဖိတၢ်လၢဟံၣ်ယီၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ.အဒိ-လဲၤပုၤတၢ်အိန်တၢ်အိၣ်လၢပူၤသ့စိမိတၢ်န့ၢ်ထံပလီၤ,ဆူၣ်တၢ်,မၤကဆိဟံၣ်ယီၤ.ဒ်သိးပၢ်အသးကအိန်လၢကမၤစၢဖိအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ်မိၢ်ကဘၣ်အိန်ဒီးကျဲလၢကကွၢ်ပၢ်သုၣ်တဖၣ်သုသုဘၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ.

- ◆ မိၢ်ကဘၣ်သုၣ်ညါယုတၢ်မၤစၢဖိဒီးတဲဘၣ်ပၢ်သုၣ်တဖၣ်လၢကကွၢ်ထွဲစၢဖိဒီးမၤစၢဖိဟံၣ်ယီၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢတၢ်ကျဲသုဒ္ဓိးကတိၤတၢ်ကတိၤသုသုဘၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.
- ◆ ဖဲပၢ်တဖၣ်ကွၢ်ထွဲအဖိအခါမိၢ်တကြားတဲအိၣ်လၢကဘၣ်ကွၢ်ထွဲဖိဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၢ်ဘၣ်.မိၢ်ကဘၣ်ပျဲပၢ်သုၣ်တဖၣ်ကွၢ်ထွဲဒီးသိၣ်သိဖိလံၤဒ်အကျဲဒၣ်ဝဲအသိးမ့ၢ်လၢပၢ်စ့ၢ်

ဆိန်ထွဲမၤစၢဖိ
တဖၣ်ဒ်သိးက
အိန်ဒီးတၢ်ခွဲး
တၢ်ယၢ်လၢက
မၤလိသုၣ်ညါန့ၢ်
ပၢ်အါထီၣ်တၢ်
လၢအတၢ်အိန်မူ
အပူၤထီၣ်တၢ်
ကွၢ်

ကိးလၢ တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံးဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်တကပၤစ့ၢ်ကိးတဒံးသိးလိာ်သးဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

◆ မိၢ်ပၤတဖၣ်ကဘၣ်နီၤလီၤလိာ်သးတၢ်မၤလၢအမုၢ်ဒီးတမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီဘျီမိၢ်ပၤတဖၣ်ကဘၣ်မၤတၢ်မၤလၢအဝဲသ့ၣ်တအဲၣ်ဒီး မၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အဒိ- ဆိတလဲဖိသ့, လိာ်ကွၢ်ဒီးဖိ, တဲန့ၣ်ဖိအတၢ်ယဲၤပူ.

◆ မိၢ်ကဘၣ်ပူလီၤပၤလၢကကွၢ်ထွဲ အဖိဒီး တဘၣ်အိၣ်ခိးကွၢ်ထွဲဝဲအခံဘၣ်. ဖဲပၤကွၢ်ထွဲအဖိအခါမိၢ်မၤတၢ်မၤလၢအဂၤအကၢၤဒ်သိးပၤတဖၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးလၢကကွၢ်ထွဲအဖိလၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

◆ မိၢ်ဒီးပၤကဘၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်လၢကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံးထဲသိးတုၤသိး လိာ် သးလီၤ. မိၢ်မ့တမ့ၢ်ပၤတဘၣ်သိၣ်လိဒီးတဲလိာ်သးထီၣ်လၢကဘၣ်ကွၢ်ထွဲအဖိလၢကွၢ်အံးန့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢကကဲထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး, သးတမုၢ်ဒီးသးဘၣ်တၢ်တၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးမိၢ်တမ့ၢ်ပူတကလၢအဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိထီၣ်ဘိန့ၣ်ဘၣ်. ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လိာ်ဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ, တၢ်မၤလိမၤဒီးလၢကွၢ်အါဘိအယိ, မိၢ်ဒီးပၤခံလၢကကြးဟ့ၣ်လီၤအခွဲးအယၢ်လၢတကဒီးတကဒ်သိးကကွၢ်ထွဲအဖိလၢအကစၢ်အကွဲၣ်ဒဲ, ဒ်သိးဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤလိဘၣ်တၢ်လၢကွၢ်အါဘိဒီးကအိၣ်ဒီးတၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်သးအါထီၣ်လၢမိၢ်, ပၤဒီးဖိအဘၣ်စၢၤကသ့ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ဒီးပၤကဘၣ်အိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်
လၢကအံးထွဲ ကွၢ်ထွဲ ဖိလံးထဲ
သိး တုၤသိးလိာ်သး လီၤ

ဖိသ့ၣ်လၢအမဲာ်ဆုးသ့

ဖိ သ့ၣ်လၢအမဲာ်ဆုးသ့န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲတခါစ့ၢ်ကိးခါ, ကျဲတနီၤလၢကဒုးဆူၣ်ထီၣ်နဖိအသးဒ်သိးမဲာ်ဆုးကစ့ၤလီၤဂီၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအမဲာ်ဆုးသ့တဖၣ် ဖဲပူတဂၤလၢလၢမၤအီၤလၢကမၤတၢ်တမံမံအဆၢကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်ကဂ့ၢ်လိာ်ဝဲဒီးမိၢ်ထီၣ်အခိၣ်တဘျီဘၣ်ဒ်ဆိလီၤအခိၣ်ဒီးကန့ၣ်တၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိဒ်မိၢ်ပၤတကအသိးသ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်နီၢ်ကစၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးတက့ၢ်. ဟံသ့ၣ်ဟံသးထီၣ်လၢဖိသ့ၣ်အံးဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်တက့ၢ်စံးကတီၢ်တၢ်လၢအမုၢ်ဘၣ်ယးဒီးအဂ့ၢ်တက့ၢ်တဘၣ်သကြီၤအီၤ

ဒီးပူနီတကတဂ့ၤတဘၣ်မၤန့ၢ်ဆိၣ်ခံနဖိလၢကဆိတလဲအသးတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တဂ့ၤ. ဖိသ့ၣ်လၢအမဲာ်ဆုးသ့တဖၣ်မ့ၢ်လၢမိၢ်ပၤအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဟံၣ်ဖိလိမိအတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ် ဟ့ၣ်ဘါယိမုၢ်တန့ၢ်ကကဲထီၣ်ပူလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၤတဖၣ်ကြးဟံသ့ၣ်ဟံသးဒီးဒိကန့ၣ်ဖိသးစၢ်တဖၣ်အတၢ်ကတီၢ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်လီၤလီၤဟံၣ်ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးကသ့ အဂီၢ်လီၤ. မိၢ်ပၤတကြးမၤန့ၢ်ဆိၣ်ခံအဖိဒ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်သးဒၣ်ဝဲအသိးဘၣ်.

ဖိသးစာ်လၢအမဲၣ်ဆုးသ့တဖၣ်ကီၣ်ဒိၣ်မးလၢ
ကယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၣ်န့ၣ်လီၤ.ကီၣ်ဒိၣ်မးလၢကဟံးလိာ်
သကိးစုးဒီးပုၤအဂၢၤဒီးအဝဲသ့ၣ်တအိၣ်လၢပုၤဒိၣ်အကျါ
စ့ၢ်ကိးဘၣ်.ဖိသ့ၣ်ဒ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တအဲၣ်ဒီးလၢပုၤအဂၢၤ
ကဟံးစံၣ်ညီၣ်န့ၢ်တၢ်လၢအဖီခိၣ်ဘၣ်. အဝဲအိၣ်မုၢ်ဒၣ်ဝဲဒ်
အအိၣ်မုၢ်သ့အသိးလီၤ.

ကျါလၢပကမစၢလပဖိတဖၣ်အ တၢ်သး ဒိၣ်ကစုၤလီၤအဂီၢ်

တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးမ့ၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်
ခိၣ်ဘၣ်တခါလၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်လၢ
တဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးပုၤ,တၢ်တြိမတံာ်တံာ်ပသးအိၣ်အါ
မးအယိလီၤ.

တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိဟဲကထီၣ်
အသးန့ၣ်မ့ၢ်လၢပုၤဝဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး,တၢ်ဆူးတၢ်
ဆါ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးမ့ၢ်မၤကမၣ်တအယိလီၤ.
ဒ်ပမ့ၢ်မိၢ်ပာ်တဂၤအသိးပကဘၣ်ဝဲန့ၢ်ပာ်ပဖိတဖၣ်ဝဲ
အသးဒိၣ်ထီၣ်အခါလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ
ဒ်တၢ်သးဒိၣ်အံၤလၢကျဲအကြးအဘၣ်ဝဲအသးဒိၣ်တၢ်
လၢကျဲတမံၤလၢလၢ,ဒ်သိးတဖုးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ်
လၢတၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ်ပုၤဂၤအဘၣ်စၢအါထီၣ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်
လီၤ.

ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဝဲအသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်အခါအဝဲသ့ၣ်
ကထီၣ်တၢ်, တၢ်တၢ်, ကွံာ်တၢ်တၢ်, မၤဟးဂီၢ်တၢ်, တၢ်သ့ၣ်
တဖၣ်အံၤမိၢ်ပာ်တူၢ်လိာ်တသ့လ့တက့ၤဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်
အယိမိၢ်ပာ်ကြးပံးစုးန့ၣ်ကျဲဒိၣ်သိးကဟးဆုးတၢ်သကဲာ်
ပဝးဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

**ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လိာ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်, တၢ်
န့ၢ်ပာ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလၢ
အမိၢ်ပာ်အအိၣ်ဒ်သိးကမစၢလ
အဝဲသ့ၣ်လၢကပၤအဘၣ်အတၢ်သး
ဒိၣ်ဖိလၢအဝဲသ့ၣ်ကျိာ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး
တၢ်ကီၣ်တၢ်ခဲ တၢ်သးဘၣ်တံာ်တၢ်
အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.**

မိၢ်ပာ်ခံၤလိာ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပာ်လိာ်သး,
တၢ်ထံၣ်တမံၤယိလၢတၢ်ပံးစုးန့ၣ်ကျဲဖိလၢအဂီၢ်လီၤ.
အဒိ-မိၢ်မ့ၢ်ကျဲးစးယုၣ်လီၤန့ၢ်အဖိတၢ်ဂ့ၢ်ကီၣ်တမံၤမံၤ
မ့တမ့ၢ်,မ့ၢ်သိၣ်အဖိတမံၤမံၤဒီးပာ်လၢတၢ်ကပၤတကြးန့ၣ်
လီၤဒီးကျဲးစးယုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၣ်လၢကျဲအဂၤတဘိဘၣ်.
မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးကကဲထီၣ်တၢ်သးဘၣ်တံာ်တၢ်လၢဖိအဂီၢ်
ဒီးဖိသ့ၣ်အံၤကဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲလၢမိၢ်ပာ်ခံၤအံၤ
တၢ်ထံၣ်တမံၤသိးဒီးတၢ်ယုၣ်ဖိးတအိၣ်ဘၣ်အယိလီၤ.

ဝဲန့ၣ်ဖိသးဒိၣ်တၢ်ဒီးပာ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သးဒိၣ်ဒီး
ဝဲန့ၣ် “**ယသးဟ့ၣ်န့ၣ်,န့ၣ်မိၢ်မ့ၢ်ပာ်လၢအအါကတၢ်
လၢဟီၣ်ခိၣ်ချါ**”ဝဲလၢနမၤအမၤတၢ်တမံၤမံၤဒီးအဝဲအဲၣ်
ဒီးမၤအခါန့ၣ်လီၤ.ကျဲးစးပၤယာ်နတၢ်သးဒိၣ်တက့ၢ်.လၢ
တၢ်ပၤသးအပူၤစံးဆၢကဒါက့ၤအီၤ “**ယသ့ၣ်ညါလၢန
တအဲၣ်ဒီးမၤဘၣ်, ဘၣ်ဆၢပဆၢန့ၣ် တဲသကိးတၢ်
ခံၤန့ၣ်**” .ပမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကတိၤလၢအမုၢ်ဒီးဖိသ့ၣ်အံၤကမၤ
လိန့ၢ်တၢ်လၢအဝဲန့ၣ်မၤတၢ်ဘၣ်မ့တမ့ၢ်မၤကမၣ်ဘၣ်တၢ်
လံလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အကါဒိၣ်အခိၣ်သ့ၣ်လၢကမၤစၢဖိ
သ့ၣ်လၢကပၤအသးဝဲအသးဒိၣ်အခါကသ့ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်
လိၣ်ဘၣ်မိၢ်ပာ်အတၢ်အဲၣ်ဒီးအတၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲ က
ဟ့ကယာ်န့ၣ်လီၤ.ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်,တၢ်န့ၢ်
ပာ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလၢအမိၢ်ပာ်အအိၣ်ဒ်သိးက
မၤစၢအဝဲသ့ၣ်လၢကပၤယာ်အတၢ်သးဒိၣ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်
ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကီၣ်တၢ်ခဲတၢ်သးဘၣ်တံာ်တၢ်အဆၢက
တီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသ့ၣ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်သီတဖၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤ
လိန့ၢ်တၢ်လၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအခိၣ်အယၢအါမံၤအယိ,
အါစုအါဘျီတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤမံၤလၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါ,
တၢ်လၢအအဲၣ်ဒီးမၤဝဲ တဖၣ်မ့ၢ်တလၢပုၤထီၣ်, ထီၣ်ဘး
ဒ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီၤဒီးအဆၢမုၢ်
လၢအသိးဘၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးလၢအဂီၢ်လီၤ

**ကျါတနီၤလၢပကမစၢလပဖိသ့ၣ်
အတၢ်သး ဒိၣ်အဂီၢ်**
အိၣ်ခိးတုၤလၢဖိသ့ၣ်အသးခုၣ်လီၤတက့ၢ်.

တချုးလၢနကကတိၤတၢ်ဒီးအီၤဒံးဘၣ်ဒီးအိၣ်
ခိးတုၤလၢဖိသ့ၣ်အတၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်လီၤမၤတက့ၢ်. ဝဲအဝဲ
သးခုၣ်လီၤအခါနမ့ၢ်ကတိၤတၢ်ဒီးအီၤဒံးအဝဲကနၢ်ဟူ

တၢ်လၢနတဲဘၣ်အိၤတဖၣ်ဒီးကနၢ် ပၢ်တၢ်လၢနအဲၣ်ဒီးတဲအိၤတဖၣ်ဂၤဂၤ န့ၣ်လီၤ.ဂၤလၢပကဟ့ၣ်ပဖိတၢ်ဆၢက တၢ်လၢကဆိကမိၣ်ကွၢ်ထံလီၤက့ၤအ တၢ်ပၤသ့ၣ်ပၤသးဒီးအတၢ်ဟူးတၢ် ဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

➤ ဟးဆဲးနတၢ်ဆိၣ်လီၤသးဖဲအဝဲ သးဒိၣ်တၢ်အဆၢကတၢ်အခါတက့ၢ် ဖဲဖိသ့ၣ်သးဒိၣ်တၢ်ဒီးထူတက့ၢ်.ကိး ဃါတၢ်, ဒိတၢ်တၢ်တဖၣ်နမ့ၢ်အိၣ်ပျံး အိၤဒိကနၢ်အိၤဒီးပျဲအဝဲမၤဒီးန့ၣ်န့ၣ် တုၤမ့ၢ်အသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢခံဒီးက မၤကဒီးဝဲဒီးန့ၣ်ထီၣ်တၢ်လၢခံန့ၣ်လီၤ. သးဒိၣ်တၢ်အယိမၤအၣ်တၢ်ဒ်အံၤဒ်န့ၣ် န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်အကြၢးအဘၣ်လၢက ယ့ၣ်လီၤကွံာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဘၣ်.တကးဘၣ်သးဒိၣ်တၢ်အယိ မၤအၣ်တၢ်ဒီးတၢ်လၢအလိၣ်ဘၣ်ဝဲတဖၣ်နမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၤ န့ၣ်ဖျါလီၤကၢ်လၢနပျံးအိၤ,နအိၣ်ပျံးအတၢ်ပၤသ့ၣ်ပၤသး အယိဖိသ့ၣ်အံၤကသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်ထီၣ်တၢ်လၢမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ် တမံမံၤန့ၣ်ကဘၣ်ပၤဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်အတၢ်ပၤသ့ၣ်ပၤသး ဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

➤ တဘၣ်ပၤသ့ၣ်ညါနသးဖဲလၢဖိသ့ၣ်သ့တၢ်စုဆူၣ် ခိၣ်တကးအဆၢကတၢ်တဂ့ၢ်ဒ်မိၤပၤအသိးဖဲဖိသ့ၣ်သးဒိၣ် တၢ်ဒီးသ့တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအခါ,နမၤစၢၤအိၤမ့ၢ်တသ့ မ့တမ့ၢ် တကြၢးလၢနကမၤစၢၤအိၤဘၣ်ဆၣ်,နကဘၣ်ကျဲး စးဒိသအိၤကျဲးစးယဲၣ်လီၤန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအထံၣ်ဘၣ် ဝဲဒီးတၢ်ဘၣ်ဝဲတဖၣ်တက့ၢ်. အဝဲကမၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်လၢအ တၢ်လဲၤခီဖျိဖဲလၢအဝဲမၤန့ၢ်တၢ်ဒီးယၣ်အဆၢကတၢ်န့ၣ် လီၤ.ဟ့ၣ်အိၤတၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ပၤလၢ“တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး န့ၣ်မၤန့ၢ်တၢ်တသ့နီတဘျီဘၣ်” န့ၣ်တက့ၢ်.

➤ တဲဘၣ်အိၤကျဲးလၢကဘၣ်သးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်အဂ့ၢ်တ က့ၢ်.ဖဲဖိသ့ၣ်သးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်အခါမ့ၢ်မၤတၢ်တမံမံၤဒီးပတဲအိၤ “မၤတဂ့ၢ်” န့ၣ်မ့ၢ်ပမၤသ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအါထီၣ်အိၤတခီ န့ၣ်လီၤ.ကျဲးအံၤန့ၣ်တသိၣ်လိဖိသ့ၣ်လၢကပတုၤတၢ်လၢ အအဲၣ်ဒီးမၤဝဲဖဲအသးဒိၣ်တၢ်အခါန့ၣ်ဘၣ်.တဲနၢ်ပၤဖိ

သ့ၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢတၢ်သကဲာ်ပဝးလၢပတုၤလိာ်အိၤ တသ့ၣ်အမ့ၢ်ဖဲနသးဒိၣ်တၢ်အခါ,နထူတက့ၢ်တၢ်,ကွံာ် တၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤ, ဒိတၢ်ဒီးကိးယါတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတ ဂ့ၤဘၣ်တက့ၢ်. ဟ့ၣ်ကူၣ်အိၤလၢနမ့ၢ်သးဒိၣ်တၢ်ဒီးဟး ထီၣ်လၢဟံၣ်ချၢတဖိတလီၤမ့တမ့ၢ်နတဲဘၣ်ယၢတၢ်ဂ့ၢ် ကီ, တၢ်သးတမ့ၢ်, သးဒိၣ်တၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤသ့ဝဲလီၤ. တဲ ဘၣ်အိၤလၢပုၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ်သးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ဝဲလီၤ.ဘၣ် ဆၣ်တၢ်သကဲာ်ပဝးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအမၤဆါ,မၤဟးဂီၤ တၢ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတကြၢးတဘၣ်ဘၣ်. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် ပဖိပလံၤဒ်န့ၣ်ဒီးကမၤစၢၤအိၤဒီးဒုးနၢ်ပၤအိၤလၢတၢ်သး ဒိၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်ဆၣ်တခါလၢအဟဲကဲထီၣ်သးလၢပုၤက ညီအသးကံၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တဲနၢ်ပၤဖိတဖၣ်လၢ-ပုၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ်မၤကမၢ် မ့ၢ်တၢ်လီၤ. မၤစၢၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကနၢ်ပၤမိၤပၤတဖၣ်အ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲန့ၣ်စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်. ဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤလိၣ်န့ၢ် တၢ်လၢတၢ်မၤကမၢ်အပူၤအါမးလီၤ. နနီၢ်ကစၢ်သနၢ်က့ မ့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အသိးလီၤ.

**တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး န့ၣ်
မၤန့ၢ်တၢ်တသ့နီတဘျီဘၣ်**

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်အတၢ်စံးတၢ်ကတိၤန့ၣ်ကမၤဂၤထီၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤသးဒီးကဒုးဒိၣ်ထီၣ်ဖိလံၤကျဲလၢအဘၣ်ဒ်သိးကဒိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ပုၤသးစၢ်ဒီးပုၤသးပုၤလၢအဂၤတကန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးမိၢ်ပၢ်တၢ်စံးကတိၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးမၤဟးဂီၤဒီးဆုၢ်ဖိလံၤလၢကျဲအကမၤသ့ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

မိၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအမၤဖိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ကဘၣ်စံးထီၣ်ပတြၢဝဲဒၣ်ဒ်အံၤ-ပွါ“ဖိမ့ၢ်,ဖိခွါဧသုခုတ်ဒု,သုမၤတၢ်ဖျဲးတၢ်ဒု,နက့ၢ်က့ၢ်မိၣ်အပါဧ,နဖိအံၤမၤတၢ်ဂုညါ မ့ၢ်ဖိလၢအခု, အသ့ၣ်ဆးသးဆးဒီးအမၤစၢပုၤတၢ်ညါ, နက့ၢ်လၢအကျိၣ်နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပျီတၢ်ဒု, ဖိပၢ်ဧနက့ၢ်က့ၢ်ကိးက့ၢ်လၢဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤန့ၣ်မၤကဆဲၣ်ကဆိတၢ်ပျီတၢ်ဒုဒီးလၢလီၤခိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ထူးဝဲဒၣ်အယံၣ်တအိၣ်နီၣ်တစဲးလၢဘၣ်. ဘျီဒီးတဲအိၣ်ဖိမ့ၢ်ဖိခွါဧသုမ့ၢ်ဖိလၢအသးဆးအယီၤန့ၣ်မိမိပါဝါဆၢမ့ၢ်လၢလၢသုကမ့ၢ်ဖိလၢခါဆူညါသုတၢ်အိၣ်မုၢ်သုကမ့ၢ်ပုၤလၢကဲဘျးလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးထံကီၢ်ပုၤကလုာ်အဂီၢ်စ့ၢ် ကိးလီၤ”. ပမ့ၢ်ပတြၢပဖိဒီးအံၤန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဂုၣ်ကျဲးစးဝဲဒၣ်ဂုၤန့ၣ်ဒီးအလီၢ်လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤမိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးလၢတၢ်စံးတၢ်ကတိၤလၢဖိလံၤအဖိခိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်သိၣ်လိပဖိလၢတၢ်သ့ၣ်စူသးစူအဖိခိၣ်န့ၣ်, ပဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကနၢ်လီၤဒီးလၢဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤကပဲၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်က့ၢ်, တၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီ, တၢ်ဒိကန့ၣ်လိာ်သးကလုာ်ယၢ်ခိယၢ်ခိန့ၣ်လီၤ.

ဖဲပဖိမၤတၢ်ဂုၤအဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဂုၤပဟ်ဖျါထီၣ်ပတြၢဝဲဒၣ်အံၤသ့ခိဖျီဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်နံၤကမ့ၢ်, ဖိးဟုအိၤ,ဖိၣ်အိၤဒီးန့ၣ်မုၢ်(မ့)ဖုးလဲးအချၢလီၤ. တဲဘၣ်နဖိဘၣ်ယးတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢအဂၤန့ၣ်မၤစၢပုၤလၢကျဲဒ်လဲၣ်,လုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်ဒီးအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်ထဲလဲၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်. ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မ့ၢ်လၢက့ၢ်စိဖိတၢ်လၢအလီၢ်တၢ်လီၤဆဲးလၢကမၤစၢပဖိတဖၣ်ဒ်သိးကနၢ်ဟံၣ်တၢ်လၢကြး မၤဝဲမ့ၢ်တၢ်လၢတကြးမၤဝဲတဖၣ်တက့ၢ်. ပဖိမ့ၢ်တနၢ်ဟံၣ်မ့ၢ်တတုၤလၢအတၢ်မ့ၢ်လၢက့ၢ်စိဖိတၢ်ကိးဘျီဒီးဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်မၤစၢအိၤလၢတၢ်ဝံသးစူဒီးအိၣ်ဒီးသးလၢအဂၢ်အကျၢန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ပျီန့ၣ်ဖိလၢတၢ်စံးတၢ်ကတိၤမ့ၢ်ဂုၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤမ့ၢ်ဂုၤဒီးတဲအိၤလၢတၢ်က မၤတဖၣ်မ့ၢ် မနုၤလဲၣ်,တၢ်အဘၣ်တဖၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ကတိၤတၢ်ကတိၤလၢနဖိနၢ်ဟံၣ်အိၣ်ညီဖုၣ်ဖုၣ်ညီညီဖိဒီးယိယိဖိတက့ၢ်.

မၤ စၢၤ ဒီး န ဘု တ ပျီ တၢ် တ ဂုၤဒ ကီ

တၢ် ပျီတကလုာ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်နီၣ်သးအတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်အန့ဆၢတမံၤန့ၣ်လီၤ. ဖိသ့ၣ်တနီၤ နီၤစးထီၣ်လၢအိၣ်ဖျဲၣ်လံၤလံၤဟဲလီၤအိၣ်ယုာ်ဒီးအတၢ်ပျီတၢ်ဖုးအမူးကယၢအါမးပသ့ၣ်ညါအိၣ်သ့မ့ၢ်လၢဖိသ့ၣ်လၢအပျံၤတၢ်တဂၤကဟီၣ်ဝဲ,တူၢ်ဘၣ်တၢ်တမုာ်တလၢဖဲလၢအဝဲဒၣ် အိၣ်ဘၣ် တၢ်လီၢ်လၢအသီဘၣ်အိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ဖိသ့ၣ်လၢအအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်အသီတဖၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ပျံၤဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ကလုာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်လၢသတူၢ်ကလုာ်အတီၢ်ပူၤတကးဘၣ်. ဖဲလၢတၢ်ဆိတလဲန့ၢ်အဆုကူဆုကူအဆၢကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတၢ်ပူၤဖျဲးစ့ၢ်ကိးဘၣ်.

တၢ်ကတိၤလၢအကပုၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်အကလုာ်လၢအဆၢတဖၣ်ဒုးစၢ်လီၤဖိသ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီဒီးဘၣ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢဖိသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိာ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါဖဲလၢဖိသ့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးအပနီၣ်တခါခါအိၣ်လၢအကပိာ်ကပၤအခါန့ၣ်လီၤ. အဒိမိၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံၣ်ထံၣ်ဘၣ်တၢ်တမံၤဒီးဖုးဘၣ်အသးအခါအဝဲစံၣ်ထီၣ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤဒီးအဖိစ့ၢ်ကိးမၤလိန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဒ်အံၤလၢအမိၢ်အပၢ်အအိၣ်မ့ၢ်လၢအမိၢ်အပၢ်ပျံၤတၢ်အယီၤလီၤ.

တၢ်လၢဖိသၢ်တဖၣ်ညီန့ၢ်ပျံၤဝဲန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ

၁. အး(တၢ်လီၤ)လၢအခံးသူ

ဖိသၢ်တဖၣ်တအဲၣ်ဒီးအိၣ်တဂၤဖဲလၢအဝဲတထံၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤအခါလီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢအလီၤမံခိၣ်န့ၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တထံၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤအယိတၢ်မနုၤကဟဲဖျါထီၣ်လဲၣ်န့ၢ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်.ဖိသၢ်တဖၣ်ပျံၤလၢကဘံၣ်လီၤအမဲၣ်မ့ၢ်လၢအပျံၤလၢတၢ်ကစံၣ်ပျံၤဒီးအိၣ်အယိလီၤ. တကးဘၣ်ဖိသၢ်တဖၣ်ပျံၤလၢပျံၤကဟံၣ်လီၤဆီအိၣ်ဒီးပျံၤအကန့ၢ်လီၤ.

နမ့ၢ်ထံၣ်ဖိသၢ်တဂၤဖျါလၢအပျံၤတၢ်ဒီး,အိၣ်ဘူးဒီးအိၣ်ဒီးကန့ၢ်တၢ်လၢအဝဲတဖၣ်ဒီးယုကွၢ်ဒီးဆိကမိၣ်ဘၣ်မနုၤအယိလၢအဝဲဘၣ်ပျံၤတၢ်လဲၣ်တက့ၢ်. အဝဲတဖျါထီၣ်ဝဲမ့ၢ်တဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်သန့ၢ်က့ၢ်နီၣ်အဝဲအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲဖဲအပျံၤတၢ်အခါတက့ၢ်ခိဖျါအဝဲအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲအယိဒီးကန့ၢ်အိၣ်ကွၢ်နီၣ်ဒီးယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်လၢအပျံၤအိၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

တဘၣ်န့ၢ်ဘၣ်ဖးလဲမ့ၢ်တမ့ၢ်တဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ညါသးနီၣ်တမံၤဖဲလၢဖိသၢ်ပျံၤတၢ်အဆၢကတီၢ်တဂ့ၤ.မၤပူၤဖျးအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အသးလၢတမ့ၢ်တၢ်မနုၤမးဘၣ်.ယအိၣ်ဒီးနုၤယကမၤစၢၤဒၣ်ဝဲန့ၢ်.

ဟီၣ်ခိၣ်ဖိလၢအတဖိးသဲစးတအိၣ်

ဝဲယုအိၣ်တၢ်ယုပူၤဒီးတၢ်လဲခိဖျါအဂတဖၣ်ဒ်သိးအဝဲကန့ၢ်ပၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလၢတမ့ၢ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်တက့ၢ်.

ဖဲဖိသၢ်တဂၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးခဲအံၤခဲအံၤအဆၢကတီၢ်ဒီးဖျါလၢအပျံၤတၢ်ဒိမးအဆၢကတီၢ်လဲဖိၣ်တၢ်ယၢ်အိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖိးဟုအိၣ်ကျၢၤကျၢၤ,ဖိၣ်အစုဒီးဟံးစုန့ၢ်ကျဲအိၣ်လၢကပျံၤတၢ်စုၤလီၤအဂီၢ်တက့ၢ်.အိၣ်ဒီးအဝဲမ့ၢ်ပျံၤလၢကလဲၣ်န့ၢ်လီၤဆူအးလၢအခံးသူအပူၤဒီးဖိၣ်တၢ်ယၢ်အစု,လဲၣ်ကိးအိၣ်ဆူအးခံးသူအပူၤဒီးတဲအိၣ်လၢတယံၣ်ဘၣ်ဒီးပကတုၤဆူတၢ်ခံးကျါလီၤ. အဝဲအံၤကသိၣ်လိအိၣ်လၢကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်ခံးသူကဘျုးဝဲအဂီၢ်ဂ့ၤန့ၢ်ဒီးဟးဆ့းတၢ်ခံးသူတက့ၢ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ကဲဒိဂ့ၤတဲၣ်ဘၣ်လၢကမၤန့ၢ်ကွၢ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲတဖၣ်ခဲလၢလီၤ. ဖိသၢ်တဖၣ်မၤလိန့ၢ်တၢ်ခိဖျါတၢ်အိၣ်အတဲၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.ဖိသၢ်တဖၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအိၣ်လၢပျံၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်အအိၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အယိမိၢ်ပၢ်-ပျံၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤစၢၤလိၣ်သးဒီးကဲဒိဂ့ၤတဲၣ်ဘၣ်အဂ့ၤကတၢ်ဒ်သိးကမၤစုၤလီၤဖိသၢ်အတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒီးသုတဖုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကွၢ်လိကွၢ်ဒီးလၢဖိသၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအတၢ်ပနီၣ်

- ◆ ပျံၤလၢပျံၤကဟံၣ်တၢ်အိၣ်တဂၤ
 - ◆ ဟီၣ်ဒီးဖိၣ်တၢ်တၢ်
 - ◆ ဟံးယၢ်အမိၢ်(မ့)အပၢ်ကျၢၤကျၢၤလၢ
- တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤ
- ◆ ကသါဖုၣ်ကိၣ်ဖုၣ်ကိၣ်
 - ◆ စုခိၣ်ကနိးမိၢ်ပျံၤကနိး
 - ◆ တဲတၢ်တထီၣ်
 - ◆ အ့ၣ်ဆါဆံၣ်ဆါတလီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢတၢ်ကအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံၤလၢဟံၣ်လၢဃီအဂီၢ်

မိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၣ်လၢဖိသ့ၣ်လၢအခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဒိတဖၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤဖိသ့ၣ်လၢအခိၣ်န့ၣ်(ယၤ)ဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်အဝဲသ့ၣ်အခိၣ်န့ၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မတမတၢ်ဒ်သိးဒီးဖိသ့ၣ်အဂၤအဂၤဘၣ်ဖိသ့ၣ်န့ၣ်သိးတဖၣ်တမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ငီၤဒီးန့ၣ်က့ၣ်, ကၢၣ်ဒီးဟံၣ်မအသးဘၣ်.

ဆၢကတီၢ်ဖဲလၢဖိသ့ၣ်တန့ၢ်ဟံၣ်လံာ်လဲာ်တၢ်သိၣ်လိဘၣ်အခါဖျါလီၤကလၢအဝဲသ့ၣ်အသးတၢ်ဆၢလၢတၢ်သိၣ်လိအပူၤဘၣ်လီၤလၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ်ဒ်သိးမိၢ်ဟံၣ်တဖၣ်ကသ့ၣ်ဟးဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါအံၤအဂီၢ်အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ယုထၢကျဲတဘိဘိဒ်သိးကမၤစၢဘၣ်အဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်အကါဒိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲမိၢ်ဟံၣ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါဖိလံၤဒ်သိးအံၤတဖၣ်လၢဘၣ်မနုၤအယိၣ်လၢဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလဲာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ဟံၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ဟံၣ်မစၢစဖိသ့ၣ်လၢတၢ်မစလိမစဒီးလၢဟံၣ်လၢဃီ

- ◆ ကတဲာ်ကတီၢ်ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤလံာ်လဲာ်လၢဖိသ့ၣ်မလိတ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်ဒ်သိးဖိသ့ၣ်တသးပုၤနီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ◆ လၢပကသိၣ်လိပဖိပလံၤအဂီၢ်ပမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢပကစၢ်တၢ်ဝံသးစူၤလၢပဖိအဖိခိၣ်မ့ၢ်တလၢတပျဲဘၣ်တခီယုန့ၢ်သရၣ် သရၣ်မုၣ်လၢကဟဲသိၣ်လိန့ၢ်ပဖိလီၤလီၤဆီဆီတက့ၢ်.
- ◆ စးထီၣ်သိၣ်လိလံာ်လၢအညီညီဖိဒီးကီထီၣ်တစဲးဘၣ်တစဲးတပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်ဒ်သိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမၤနီၣ်ဘၣ်ဝဲညီညီဒီးန့ၢ်ဟံၣ်ဝဲညီညီအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ◆ ဒုးဂဲလိာ်ကွဲးန့ၢ်ဖိသ့ၣ်တၢ်ဂဲလိာ်ကွဲးဘၣ်ယးဒီးလံာ်မဲာ်ဖျါသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- ◆ ဒ်သိးဖိသ့ၣ်ကအံၤဖးလံာ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လံာ်ကချ့ဒီးညီအဂီၢ်ယုန့ၢ်လံာ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- ◆ ဖိသ့ၣ်တန့ၢ်နီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢလၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလဲာ်အယိၣ်ယုန့ၢ်လံာ်လၢအအိၣ်ဒီးကဲးစဲးခွဲၣ်ဒ်သိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကကန့ၢ်တခီခီဒီးဖးပိာ်ထွဲအံၤတခီတခီကသ့အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ◆ ယုန့ၢ်တၢ်ကစီၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအညီညီတမံၤမံၤတဲာ်ယုန့ၢ်ဖိသ့ၣ်ဒ်သိးဖိသ့ၣ်ကသ့ၣ်ညါဆိကမိၣ်တၢ်လၢအသိသိကသ့အဂီၢ်တက့ၢ်.
- ◆ တဲသကိးတၢ်ဒီးသရၣ် သရၣ်မုၣ်ဘၣ်ယးဒီးဖိသ့ၣ်အတၢ်မလိမဒီးအဂ့ၢ်ထီၣ်ဘိတက့ၢ်.

ကတဲာ်ကတီၢ်ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤလံာ်လဲာ်လၢဖိသ့ၣ်မလိတ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်ဒ်သိးဖိသ့ၣ်တသးပုၤနီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

နမ့ၢ်ထံၣ်ဖိသ့ၣ်တဂၤဖျါလၢအပျဲတၢ်ဒီး, အိၣ်ဘူးဒီးအီၤ, ဒီးကန့ၢ်တၢ်လၢအဝဲတဲာ်တဖၣ်ဒီးယုကွၢ်ဒီးဆိကမိၣ်ဘၣ်မနုၤအယိၣ်လၢအဝဲဘၣ်ပျဲတၢ်လဲာ်တက့ၢ်.

မိမိ ပါ အ တာ သိ လိ သိ လိ

- ◆ ဟုတ်ဖန်သတ်အမည်လဲလဲလဲလဲကဖေးဒီးကမဟုတ်တာ မအင်္ဂါဒီးကွာထွဲကွာအိထိဘိ.
- ◆ ပကြားဒီးဟုတ်အိတာဟုတ်တဆုံးတကွာဖဲဖဲသတ်ဖိုး စိလဲတာတမံမံအခါဒဲသိးဖဲသတ်ကသးအိတ်မလိတာအိ ထိတ်အင်္ဂါ.
- ◆ တကြားထိတ်သကြီးဖဲသတ်တဂဒီးတဂဘတ်. ကဒုး သးဆုံး, သးတမုတ်ဖဲသတ်အသးဒီးသးတဆူလဲလဲလဲလဲ လိတ်ဖးလိတ်ဒီးတမလိအပူဘတ်.
- ◆ တာဒု, တာယါဒီး တာတိတ်ဖဲသတ်ခဲအံခဲအံတဖတ်တ မှာ ကျဲလဲကမလိမံကွတ်တိုက်ကိဘတ်. တကးဒီးဘတ်ဖဲ သတ်ကမနီနီမယါဒီးမပိတ်ထွဲတာလဲအဝဲတူဘတ်ဒီးထိတ် ဘတ်ဝဲလိ. အဒိတ်အအိတ်ဖဲသတ်ကကဲထိတ်ပူလဲအအိတ်သူ တာစုဆူခိတ်တကးသုနုနုလိ. ကျဲအဂူကတါလဲပက သိတ်ယိတ်ဖဲသတ်နုနုမာဝဲဒု, ဖဲဖဲသတ်အိတ်ဒီးဂဲလိတ်ကွတ် ဂဲလိတ်ကွ, အိတ်ဒီးဒီးလုတ်ယိတ်အခါတဘတ်ဟုတ်အခွဲတ ဂူတဘတ်မအဝဲသတ်မတါလဲအဝဲသတ်အိတ်ဒီးမတဖတ်ဖဲ နသိတ်ယိတ်အိတ်အခါဘတ်. မအဝဲသတ်အိတ်ထဲတဂလဲအပူ ဖဲလဲအမကမတ်တါဝဲပသိတ်ယိတ်အိတ်အဆဲကတိတ်တကွာ.

ဒ်ပမုတ်မိမိပါအသိးတချူးဒီးလဲပသိတ်သိပဖိလဲ တါမတခါဂူ, တခါဂူဒီးဘတ်နုပကဘတ်မယူအိတ်လဲ ညါဝဲမး, ပကသိတ်လိအိတ်ဒဲဒီးအဝဲသတ်မပိတ်ထွဲက သုအင်္ဂါလိ. ပမုတ်ဆိတ်ထွဲဟုတ်ဂံသုတ်ဘါ, မစာအဝဲသတ်ဒီး ကဲဘျူးလဲအတါအိတ်မူခါဆူညါအင်္ဂါယိတ်ထိတ်ဒီးအဝဲ သတ်ကအိတ်ဒီးတါသးဆတ် ဆဲစုဂံကီးလိ. အဒိ- အိတ် ဖတ်ထဲလဲပထဲပမုတ်တမယူအဝဲသတ်ဘတ်နုကမုတ်က လိကလိလိ. ဘတ်မနုအယိတ်လဲနုပမုတ်ထဲထဲအဝဲသတ်ဒ် အံနုနုတမုတ်လဲအဝဲသတ်ကမနီနီဒီးကွာလိဝဲဘတ်. ပမုတ်မ ယူအဝဲသတ်လဲအိတ်ဖးလိတ်အါအါ, တါယုတါသုတ်ညါ နါပါအကျိအကျိဒီးတုမုတ်အဝဲသတ်ဒိတ်ထိတ်ဘတ်တဆိတ်ဘတ် တဆိတ်ဒီးအဝဲသတ်သးကအိတ်ဖးလိတ်ဖးလိတ်. ယုသုတ်ညါတါ ဂုတ်တါကျိအကလုတ်ကလုတ်, တါကုတ်ဘတ်ကုတ်သု, တါဖး

- ◆ သိတ်လိဖဲသတ်သုတ်တဖတ်ဒဲဒီးကအိတ်ဒီးတါသး ကညါလဲပမုတ်အဖိခိတ်ဒ်အမုတ်ဝဲဒု-

တၢ်မၤမိၤမၤပၤလၢအဂၤတက

အိၣ်မၤအိၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ယံၣ်ထီၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်မူကဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒၣ်လီၤ.

ဖဲလၢပုၤဂၤတၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအခါ(မ့)တၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဖျိၣ်သးဘၣ်ဖျိၣ်အခါန့ၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအသကိးလၢကျဲၣ်လဲၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးလၢပုၤဂၤအဖိခိၣ်,လၢတကးဒီးတကးအဖိခိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ပၤလိာ်သးမုၢ်ခါ,ကလုာ်မ့ၢ်လီၤဆီလိာ်အသးဘၣ်ဆၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ရူတံၢ်ရူသကိးတဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖၢဖးနီၤဖးလိာ်သးကဒဲကဒဲဘၣ်.တၢ်ဝဲအံၤပကဘၣ်အိၣ်မူမၤယုၤအိၣ်လၢအဂၤသပုၤကတၢ်လီၤ.ပကဟ့ၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်တအၢၣ်လီၤဒီးမၤလၢပုၤန့ၣ်အိၣ်လီၤ.

မၤစၢၤ အံးထွဲကျဲၣ်ထွဲဖိသ့ၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတက့ၢ်

- ◆ ဖဲဖိသ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢကစးထီၣ်မတၢ်တမံၤဂ့ၢ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိမိၤပၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်မၤစၢၤဒီးသိၣ်လိဖိလၢကမတၢ်ဒီးရဲၣ်ကျဲၣ်န့ၣ်အိၣ်တၢ်မတၢ်ပတီၢ်ဝံၤတပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ ဖိသ့ၣ်တနီၤနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢကဘၣ်ရဲၣ်ကျဲၣ်တၢ်ပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အယိမိၤပၤတဖၣ်ကဘၣ်မၤဒီးကဲဒဲတံၢ်လၢအဆိၣ်သိးဖိသ့ၣ်ကမပိာ်ထွဲဝဲ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တခိကွဲးလီၤလၢလံာ်ပူၤဒ်သိးဖိသ့ၣ်ကမပိာ်ထွဲအဂီၢ်ဒီးကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိသ့ၣ်ဒ်သိးကမၤစၢၤလီၤအသးအဂီၢ်လီၤ. မိၤပၤတကြးမၤန့ၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်မၤခဲလၢာ်ဘၣ်.
- ◆ အဆိကတၢ်မိၤပၤကဘၣ်မၤစၢၤအဖိဒ်သိးဖိသ့ၣ်ကသ့ၣ်ညါလၢကဘၣ်မတၢ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်ဒီးဖဲဖိသ့ၣ်စးထီၣ်မၤစၢၤလီၤအကစၢ်အသးသ့ၣ်လဲၣ်အခါ, ပကဘၣ်ပျဲဖိသ့ၣ်ဒ်သိးကမၤစၢၤလီၤအသးဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- ◆ ပျဲဖိသ့ၣ်သ့ၣ်အစု,အခိၣ်ဒ်အဝဲမၤသ့အသိးန့ၣ်တက့ၢ်.အဖိ-ဖိသ့ၣ်မ့ၢ်ကွဲးလံာ်လၢအစုစုဒီးပကဘၣ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်စုစုအတၢ်ကွဲး. တဘၣ်မၤဆူၣ်ဒီးမၤန့ၣ်ဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကကွဲးလံာ်လၢအထွဲဘၣ်.
- ◆ ဖိသ့ၣ်တနီၤနီၤတသ့ၣ်ညါဒီးစုစုစုထွဲဘၣ်အယိပကြးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကတၢ်န့ၣ်ညါအဂီၢ်လီၤ. အဖိ-ဒုးသိးထီၣ်န့ၣ်အိၣ်န့ၣ်ရဲၣ်လၢအစုစုဒီးတဲဘၣ်အိၣ်လၢစုတခိအံၤမ့ၢ်စုစုဒီးစုလၢအဂၤတခိမ့ၢ်စုထွဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်န့ၣ်, တၢ်ဘါဒီး တၢ်တၢ်ဖိသ့ၣ်ခဲအံၤခဲအံၤတပၣ်
 တမံၤကျဲၣ်လၢကမၤစၢၤလီၤမံၤကွဲၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိ ဘၣ်. တ
 ကး ဒံး ဘၣ်ဖိသ့ၣ်ကမၤစၢၤနီၣ်မၤစၢၤဒီး မၤစၢၤထွဲ
 တၢ်လၢ အဝဲတၢ်ဘၣ်ဒီး ထံၣ်ဘၣ်ဝဲတပၣ်လီၤ.
 အဒိၣ်အအါဖိသ့ၣ်ကကဲထီၣ်ပုၤလၢ အအိၣ်သ့
 တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး သ့တဂၤဒု န့ၣ်လီၤ

မိဂပဂလဂအိဉ်ဒီးဖိလဂအဂုၤသုဉ်တဖဉ်မ့ဂမိဂပဂဒ်လဲဉ်တဖဉ်လဲဉ်

မိဂ

မိဂပဂလဂအိဉ်ဒီးဖိလဂအဂုၤကနဉ် အဝဲသုဉ်အကလုာ်န့ဉ်ကမ့ဂ်ဖိလဂ အိဉ်ဒီးတၢ်ယုးယိဉ်ဟ်ကဲပုအဂလီၤဖိလဂ တၢ်ဒိကနဉ်တအိဉ်တဖဉ်မ့ဂ်လဂတၢ်ကတိၤ လဂမိဂပဂစံးကတိၤတဖဉ်န့ဉ်တလီၤန့ဉ်အဝဲ သုဉ်ဘဉ်အယိလီၤ. အဒိ- မိဂပဂတဲတၢ်တ မံၤမံၤလဂမၤဝဲဒီးတမၤထွဲဝဲဒုဉ်ဘဉ်. လဂ တၢ်န့ဉ်အယိဖိသုဉ်တဖဉ်ဒ်သိးကကနဉ် ဒီးဟ်ကဲမိဂပဂအဂီၢ်မိဂပဂစ့ၢ်ကိးကဘဉ်အိဉ် မုက့ၤလဂအဂုၤအဘဉ်တကးဘဉ်ကဘဉ် အိဉ်မုတၢ်အိဉ်မုလဂအလီၤယုးယိဉ်ဟ်ကဲ စ့ၢ်ကိးန့ဉ်လီၤ.

◆ မိဂပဂကဘဉ်သုဉ်ညါသိဉ်လိအဖိသုဉ်တၢ်လဂအဂုၤဒီး တဂုၤဘဉ်တဖဉ်ဒ်သိးဖိကသုဉ်ညါဒီးဟ်ဖးနီၤဖးတၢ်ဂုၤဒီး တၢ်အကသုအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ကြးဟ့ဉ်ဖိသုဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယဉ် ဒ်အဝဲသုဉ်အတၢ်ဆိကမိဉ်ဒီးဆၢတဲာ်တၢ်လဂအကစၢ်ဒုဉ် ဝဲအဂီၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်မိဂပဂကဘဉ်သိဉ်လိဒုးန့ဉ်က့ၤလဂအ ဂုၤ, ကဘဉ်သုန့ၢ်ဟ်ဖိအတၢ်ဆိကမိဉ်ဒီးသိဉ်လိဖိလဂက ဘဉ်အိဉ်မုဒ်လဲဉ်န့ဉ်လီၤ. ဒ်န့ဉ်အသိးမိဂပဂမ့ၢ်မပိာ်ထွဲဖိ အတၢ်ဘဉ်သးကိးမံၤဒီးဂုၤမ့ၢ်ဂုၤတဂုၤမ့ၢ်ဂုၤဒီးဖိကကဲထီဉ် ပုၤလဂအ မၤကမဉ် တၢ်ဒီးလုၤဖဲဒုဉ်အသးဒီး ထံဉ်ထဲအဝဲ သုဉ်အတၢ်ဂုၤဒုဉ်ဝဲထီဘိဒီးတသုဉ်ညါဟ်ကဲပုၤဂၤလဂၤ ဘဉ်.

◆ သိဉ်လိပဖိဒ်သိးအဝဲသုဉ်ကသုဉ်ညါဟ့ဉ်တၢ်အိဉ် ဆုပုၤဂၤအအိဉ်တက့ၢ်, တၢ်န့ၢ်ဟ်, ပုၤပုၤဂၤအတၢ်ကမဉ်, သး ကညါတၢ်, တသးက့ဉ်ပုၤအဂၤဘဉ်, သးမံဒီးတၢ်လဂ အအိဉ်ဒီးအိၤ, တသးက့ၢ်ပုၤဂၤအတၢ်ဘဉ်, အိဉ်တၢ်မ့ၢ်တၢ် ခုဉ်, တအ့ဉ်လိာ်ဆိးက့ၢ်လိာ်သးဒီးပုၤအဂၤဘဉ်.

လဂတၢ်န့ဉ်အယိဖိသုဉ်တဖဉ်ဒ်သိး ကကနဉ်ဒီးဟ်ကဲမိဂပဂအဂီၢ်မိဂပဂစ့ၢ် ကိးကဘဉ်အိဉ်မုက့ၤလဂအဂုၤအဘဉ် တကးဘဉ် ကဘဉ်အိဉ်မုတၢ် အိဉ် မု လဂ အလီၤယုးယိဉ်ဟ်ကဲ စ့ၢ် ကိးန့ဉ်လီၤ.

တၢ်သုဉ်တဖဉ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လဂအကါဒိဉ်လဂမိဂပဂတဖဉ်အ ဂီၢ်လဂကသိဉ်ဖိသိဉ်လံၤဒီးအနီၢ်ကစၢ်စ့ၢ်ကိးကဘဉ်လုၤ ပိာ်မၤထွဲဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ.

◆ သိဉ်လိဖိဒ်သိးကသုဉ်ညါဆိကမိဉ်တၢ်လီၤတၢ်လီၤ ဆဲး တချုးလဂအမၤတၢ်တမံၤလၢ်လၢ်ဒီးဘဉ်အခါတက့ၢ်. ဖိသုဉ်လဂအသုဉ်ညါဆိကမိဉ်တၢ်တချုးလဂမၤတၢ်မ့ၢ်ဂုၤ က တၢ်တၢ်မ့ၢ်ဂုၤတဖဉ်ကဒိဉ်ထီဉ်ဒီးကဲထီဉ်ပုၤသးပုၤလဂ အအိဉ်ဒီးတၢ်သးမံ, တၢ်သးဖဲဒီးကမၤတၢ်ကဲထီဉ်ကဲထီ ဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ. မိဂပဂကြးဟ့ဉ်လီၤဖိတဖဉ်တၢ်ဟ့ဉ်ဖဲအ လိဉ်ဘဉ်ဝဲတမံၤလၢ်လၢ်ဒီးတဘျီ လၢ်လၢ်အခါဘဉ်. မ့ၢ်လဂတၢ်သုဉ်တဖဉ်အံၤကမၤဟးဂီၢ်ဖိသုဉ်ဒီးဖိသုဉ်တ ဖဉ်ကအိဉ်ဒီးကွၢ်ထဲမိဂပဂအတၢ်ဟ့ဉ်ထီဘိဒီးတသုဉ်ညါ ယုက့ၤလဂအကစၢ်ဒုဉ်ဘဉ်လီၤ.

◆ မိဂပဂအတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤန့ဉ်, ဖိတဖဉ်ကကွၢ်လိဝဲခဲ လၢ်ဒ်အမ့ၢ်, တၢ်စံးတၢ်ကတိၤ, တၢ်သကဲာ်ပဝး, တၢ်ဟ် သုဉ်ဟ်သးဒီးအဂုၤအဂၤတဖဉ်န့ဉ်လီၤ. အဒိ- မိဂပဂက ဘဉ်တဲတၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်, တဘဉ်ဒု, ယါ, ကလၢ်ဒီးတဲတၢ်ကတိၤ လဂဘဉ်အဘဉ်သီတဖဉ်ဘဉ်. ဖိသုဉ်တဖဉ်အတၢ်ကတိၤ, တၢ်သကဲာ်ပဝး, တၢ်ဟ်သုဉ်ဟ်သးဂုၤတဂုၤန့ဉ်ပကဘဉ် သုဉ်ညါလဂပဝဲမိဂပဂစ့ၢ်ကိးပမ့ၢ်ပုၤန့ဉ်မ့ၢ်လဂဖိသုဉ်တဖဉ် မပိာ်ထွဲတၢ်လဂပမၤသုဉ်တဖဉ်အယိလီၤ.

တူၢ်လိာ်တၢ်ဆီတလဲလၢအမၤအသးတဖၣ်ဒီးကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်လၢကျဲအဘၣ်

မိၤပၤတကအသးနကြးဟံသ့ၣ်ဟံသးတၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်အံၤဆီတလဲအသးထီၣ်န့ၣ်လီၤတၢ် အိၣ်သးလၢနသးစၢ်အစီၤဒီးနဖိသးစၢ်အဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ် တဒံးသးဘၣ်.ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီဆီတလဲအ သးလံ. သးစၢ်မုၢ်ခါခံကပၤလိာ်အိၣ်ဒီးတၢ်သဘျၢလၢက ယုထၢပုၤလၢအဝဲဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

သးစၢ်လၢအဟံတၢ်အဲၣ်တီတဖၣ်ကစံးကတီၢ် သကိးလိာ်သးတၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤလၢအဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အဘၣ်စၢၤ, တနီၤနီၤကစံးကတီၢ်ဘၣ်ယးလၢကအိၣ်ဒီးတၢ်မံယုာ်လိာ် သးဒီးတနီၤနီၤတစံးကတီၢ်သကိးဝဲဒၣ်လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးဒီးသးစၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်တခါအံၤကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကီ တၢ်ခဲဒီးဒိၣ်တဖၣ်လၢဖဒီးမိၤပၤတဖၣ်အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.

တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်နမ့ၢ်မိၤပၤအသးနဟးဆဲးတၢ် ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတသ့ဘၣ်.နမ့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်ပၤဆုၤ,အံး ထွဲကွၢ်ထွဲဖိလံၤအယိနအိၣ်ဒီးမူဒါဖးဒိၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ပးလၢ နကအံးထွဲ ကွၢ်ထွဲနဖိသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

တၢ်အခိၣ်ထံး ကတၢ်တမံၤလၢ ဒုၣ်ဒါး မဝေၣ် န် မှၢ်ဝဲ,

- ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်သဘျၢလၢအဂၢ်အကျၢ တက့ၢ်.နဖိမ့ၢ်ဟဲက့ၤဖဲခဲဒီးအဝဲကြးဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဘၣ်မ နုၤအယိ အဝဲဟဲက့ၤဖဲခဲလဲၣ်, လဲတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်န့ၣ်အဝဲ ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
- ဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤဖဲအလဲတၢ်ချၢတတီၤတီၤန့ၣ်လဲၤဒီးပုၤဒီ န့ၣ်န့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်ဒံးလဲၤတဂၤဒံးန့ၣ်တက့ၢ်.
- ကျိၣ်စ့စ့ကိးမ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ်တခါလၢမိၤပၤကြးဟံပ နီၣ်ယာ်အီၤန့ၣ်လီၤ.နဖိမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢအနီၢ်ဒိၣ်လံၤလၢက လဲထံၣ်လိာ်အသးဒီးအတၢ်အဲၣ်တီလံၤဒီးအဝဲကဘၣ်မ လိအသးဒီးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၤကျိၣ်စ့စ့ဟဲန့ၣ်ဟးထီၣ်အဂ့ၢ် စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.နတကြးဟ့ၣ်ကျိၣ်စ့စ့အဝဲသ့ၣ်သးလီဝဲ

ဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤဖဲအလဲတၢ်ချၢတတီၤ လၢလၢ,လဲၤဒီးပုၤဒီန့ၣ်န့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်ဒံး လဲၤတဂၤဒံးန့ၣ်တက့ၢ်.

အသးန့ၣ်ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ကြးသ့ၣ်ဒၣ်အကိၣ်ပုၤသ့သ့ ဘၣ်ဘၣ်ဒ်မိၤပၤဟ့ၣ်အီၤအသး.အဒိ-တလါတဘျီ.

- တဲဘၣ်ဖိမ့ၢ်ဖိခါလၢကဟးကသ့ၣ်ကသီလၢတၢ်ချၢဖဲ ဟါခီလီၤအဆၢကတီၢ်စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.
- နဖိမ့ၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်အသးဒီးအတၢ်အဲၣ်တီမ့ၢ်တမ့ၢ်အ သကိးအခိၣ်ထံးတဘျီဒီးမၤဟဲကိးလၢအဟံၣ်ဒ်သးနက သ့ၣ်ညါဘၣ်အဝဲသ့ၣ်အသကိးစ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.ဟ့ၣ်ပလီၢ် အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်အီၤသံးအီၤတၢ်မူတၢ်ဘျီန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤ အဂ့ၢ်အကျိၣ်လဲၣ်တက့ၢ်.မ့ၢ်မူသံးလံၤဒီးကဘၣ်ယုက့ၤဒ် သးကဟဲက့ၤဘၣ်လၢဟံၣ်ပုၤပုၤဖျဲးဖျဲးအဂီၢ်တက့ၢ်.လၢ တၢ်န့ၣ်အယိဖိဒီးမိၤပၤအဘၣ်စၢၤကဘၣ်တဲသကိး, ဆဲး ကျိးလိာ်သးပျီပျီဖျါဖျါ, ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဆိၣ်ထွဲလိာ်သး ယၢ်ခီယၢ်ခီလၢတၢ်နၢ်ဟံၣ်လိာ်သးအပူၤလီၤ. ထဲန့ၣ်မးဒီးဖိ ကနၢ်န့ၢ်န့ၢ်ဒီးအသးကအိၣ်လၢကတဲဖျါတၢ်လၢအအဲၣ် ဒီးတဲဝဲတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ပျီပျီဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤ တၢ်စံးတၢ်ကတီၢ်လၢအမၤမ့ၢ်ပုၤလၢ,ဟ့ၣ်ဒုးထံၣ်အီၤလၢအ မဲာ်,ဒုးနၢ်ဟ့ၣ်အီၤလၢအနၢ်,ဟ့ၣ်အီၤတၢ်န့ၣ်ကမ့ၢ်.နဲၣ်လိအီၤ တၢ်သကဲာ်ပဝးလၢအဂ့ၤ, အိၣ်မူယုၤအီၤတၢ်အိၣ်မူလၢအ တီ.
- တဘျီဘျီမ့ၢ်လၢပတၢ်မၤအါအယိပအံးထွဲကွၢ်ထွဲပဖိ မ့ၢ်တချုးပပတ်တၢ်အီၤလၢဟံၣ်ထဲတဂၤအယိတၢ်လၢ အမ့ၢ်မၤကမၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်တဲနၢ်ဟံၣ်အီၤလၢ တၢ်ဝံသးစူပမ့ၢ်တဲအီၤလၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤန့ၣ်ဖိ သၣ်ဝဲ အံၤကပျံၤတၢ်ယံာ်ထီၣ်ဒီးတၢ်လၢပမၤအီၤ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မဲာ်တဘျီလၢနီတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တဲဘၣ်ပဖိလၢတၢ်လၢပုၤတဂၤဒီးတဂၤအတၢ်သကဲာ် ပဝးဒီးအတၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဒံးသးလိာ်အသး ဘၣ်.
- ဒ်သးအဝဲသ့ၣ်သ့တမ့ၢ်လၢတၢ်လၢအမိၤအပၢ်တဂ့ၤ အဂီၢ်န့ၣ်, မၤအနီၢ်ကစၢ်ဂုာ်ကျဲးစးဒီးဆၢထၢၣ်ထဲးဂံၢ်ထဲး ဘါလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲတက့ၢ်.

➤ ကျဲးစးဆာထၢၣ်လၢပဂံၢ်ပဘါပနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ(တဲဘၣ်အီၤ)ဒီးအိၣ်မူယုအီၤဒိတဲာ်လၢအဂ့ၤ.

ဒ်ပမ့ၢ်မိၢ်ဂ့ၤပဝါတဂၤအသိးန့ၣ်ပကဘၣ်ဒုးန့ၢ်ပာ်ပဖိလၢတၢ်ဟံးမူဒါန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒိၣ်ဒီးပကဘၣ်ကတိၤတၢ်ဒီးပုၤဂၤလၢတၢ်ကတိၤအမုၢ်သ့ၣ်ညါပုၤလၢအမၤဘျးပုၤတဂၤအတၢ်အိၣ်သးလၢပတၢ်အိၣ်မူဒါဆူညါအဂီၢ် စ့ၢ်ကိး

- ၁) လၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်မူ, တၢ်သကဲာ်ပဝးလၢအဂ့ၤ
- ၂) အိၣ်ဒီးတၢ်တီတၢ်လီၤ
- ၃) လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ
- ၄) ပာ်ကဲလီၤပနီၢ်ကစၢ်တၢ်အိၣ်မူ

ကျဲးတနီၤလၢမိၢ်ပာ်ကြးဆဲးကျိး, အိၣ်သကိး၅ ဒီးဖိလံၤသးစၢ်တဖၣ်ဘျးဘျးတၢ်တၢ်

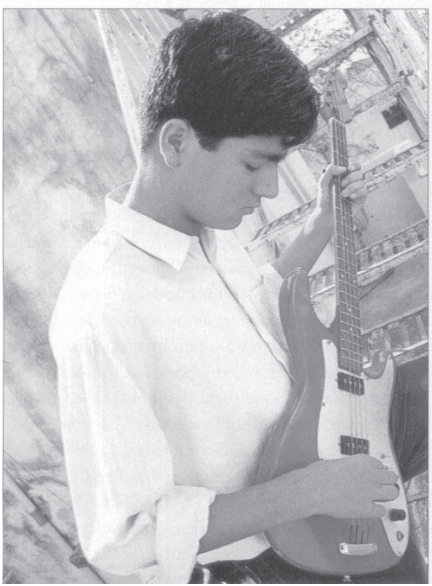
- ကန့ၣ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ကတိၤလၢတၢ်သးစၢ်ဆာအပူၤ
- တဘၣ်အ့ၣ်လိာ်အီၤလၢပုၤမံာ်ညါမ့ၢ်ဂ့ၤလၢပုၤလီၢ်ခံမ့ၢ်ဂ့ၤတဂ့ၤ. နဖိဒိၣ်ထီၣ်ကဲထီၣ်ပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤလံအဝဲအတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်လီၤဆိဒီးနတၢ်ဆိကမိၣ်လီၤ.
- ကျဲးစးဒီးမၤလိန့ၢ်တၢ်ကတိၤအသိတက့ၢ်.ဘၣ်ဆၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢနသ့အီၤသ့တဖၣ်ဒီးစံးကတိၤတၢ်ကတိၤလၢအမုၢ်လၢတၢ်ကူၣ်သ့သးဆးအပူၤတက့ၢ်.

➤ တဘၣ်နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲဒီးဒုၣ်ဒုၣ်တၢ်လၢနဖိသးစၢ်မၤဝဲတဖၣ်တဂ့ၤ. အဒိ- ဒုၣ်ဒုၣ်နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲတၢ်ကူၣ်တၢ်သိးလၢအသိးဝဲ, တံာ်ခိၣ်အက့ၢ်အဂီၤဒီးတၢ်အကတမံၤလၢလၢလၢနဖိဆိးကါဒီးမၤဝဲတဖၣ်. ဆာကတီၢ်ခဲအံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ချ့းခ့ၢ်ဆာကတီၢ်အယိကက့ၢ်လိမၤဒီးဝဲတၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ထံာ်ဘၣ်လၢအခိၣ်အယၢၤတၢ်မၤအသးတဖၣ်အါမးလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိမိၢ်ပာ်တဖၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်ဆာကတီၢ်အဂ့ၤတခါလၢကမၤလိန့ၢ်တၢ်အသိဒီးတူၢ်လိာ်တၢ်ဆိတလဲလၢအမၤအသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တဘၣ်အိၣ်ဘျးလၢနဖိသးစၢ်တဖၣ်အကပၤထီၣ်တဂ့ၤ.

တၢ် တၢ်နမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤလၢနဖိမၤဒီးနမ့ၢ်တဘၣ်သးဒီးတူၢ်လိာ်အီၤတသ့လ့ၤတက့ၤတဖၣ်တဲဘၣ်အီၤလၢနတၢ်တူၢ်ဘၣ်အဂ့ၢ်ပျီပျီဖျါဖျါတက့ၢ်. နဖိမ့ၢ်ပုၤလၢအဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤလၢအဆာတဲာ်တၢ်လၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲသ့လဲဒီးကသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲလၢပုၤကူၢ်ဂဲဒီးအတၢ်ထံာ်တၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်လီၤပလိာ်လိာ်သးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၢ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်သီတဖၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအိၣ်ဝဲဒၣ်အါမံၤလၢအဒုးဆိကမိၣ်အီၤလီၤ.မိၢ်ပၢ်မ့ၢ် ထံၣ်လၢဖိသးစၢ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးဘၣ်တံၢ်တၢ်,တၢ်ဂ့ၢ်ကိအိၣ်ဒီးအီၤတမံၤမံၤလံၤန့ၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဒီးသ့ၣ်ညါလၢဖိသးစၢ်အံၤလီၤဘၣ်လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲအပူၤလံၤအယိလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအါန့ၣ်ဒီးအပူၤကွံၣ်လံၤလီၤ.ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲအံၤတၢ်လၢနဖိသးစၢ်လိၣ်ဘၣ်အဒိၣ်ကတၢ်မ့ၢ်ဒ်သိးနကနၢ်ပၢ်အီၤဒီးတူၢ်လိၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ပကဗျာ်လီၤကွံၣ်သးစၢ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ခိကမိၣ် ခါတဖၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကိဒ်လဲၣ်

သး စၢ်တဖၣ်ဖဲအဒိၣ်ထီၣ်သီအဆၢကတီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကလုာ်ကလုာ်ကဟဲန့ၣ်လီၤလၢ အခိၣ်န့ၣ်ပူၤ,တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအါမံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဒုးဆိကမိၣ်အီၤလၢအဝဲယ့ၣ်လီၤဝဲတသ့ဘၣ်အယိအဝဲတူၢ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်ဒီးကကဲထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢပုၤသးစၢ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တဲတၢ်ကတိၤလၢအဝဲတဘၣ်သးဒီးတန့ၣ်လီၤလၢအနၢ်ပူၤတဖၣ်,ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ်လၢမိၢ်ပၢ်ဒီးဖိလံၤအဘၣ်စၢၤခိယၢ်ခိန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိတၢ်လၢမိၢ်ပၢ်မၤသ့ၣ်သိးကမၤစၢၤဘၣ်အဖိသးစၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒ်အံၤ-

- ◆ ကဲထီၣ်ဘၣ်နဖိအတံၤသကိးတက့ၢ်.
- ◆ မၤလိနၢ်ပၢ်နသးဘၣ်ပးဆၢကတီၢ်ခဲအံၤသးစၢ်တဖၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤတက့ၢ်.
- ◆ နမ့ၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်သးစၢ်ဆၢလၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤဒီးအဝဲကတူၢ်လိၣ်နလၢနကကဲထီၣ်ဘၣ်အတံၤသကိးန့ၣ်လီၤ.
- ◆ လံၢ်,တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဖိဖး,မၤန့ၢ်ဝဲဒီးဆိးကါဝဲတဖၣ်သမံၤသမိးအီၤတက့ၢ်.
- ◆ နမ့ၢ်ထံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနတူၢ်လိၣ်အီၤတသ့ဘၣ်ဒီးဆ့ၣ်နီၤဒီးအီၤဒီးတဲသကိးဒီးအီၤပျီပျီဖျါဖျါတက့ၢ်.ဘၣ်ဆၣ်နကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢနဖိဒိၣ်ထီၣ်လံၤအယိအဝဲအတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးအလုၢ်အပူၤလၢအကစၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ တဘၣ်ကိးပသု,ကိးယါအီၤ,အ့ၣ်လိၣ်အီၤနီတဘျီတဂ့ၤ,နမ့ၢ်မၤဒ်န့ၣ်ဒီးအဝဲကဟံၣ်ရူသ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဒီးနတဘျီယိလီၤ.ဟံၣ်န့ၢ်တၢ်လီၤလီၤဟံၣ်လၢနဖိဒီးနနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိၣ်သးအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ◆ ဖဲဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်ဖိသးစၢ်တဖၣ်လူထီၣ်စိဝဲန့ၣ်အခံၤလီၤ.နမ့ၢ်နၢ်ပၢ်တၢ်မၤအသးဒ်လဲၣ်ဖဲစိလၢနဖိဒိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်အံၤဒီးကမၤစၢၤလီၤနတၢ်ကိၢ်တဂီၢ်အါမးန့ၣ်လီၤ.
- ◆ ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနဖိလၢကဂဲၤန့ၢ်တၢ်လိၣ်ကွဲအါမံၤအါကလုာ်လၢတၢ်ချာတက့ၢ်.ကမၤလီၤမၢ်ဒီးမၤစၢၤအတၢ်သးဘၣ်တံၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်မိၢ်ပၢ်တဂၤအသိးမူဒါအိၣ်လၢနကဘၣ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ,ပၤဆုဒီးပံးစုန့ၣ်ကျဲနဖိလၢတၢ်မၤလိမၤဒီးအပူၤန့ၣ်လီၤ. မၤစၢၤနဖိလၢကယုထၢတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်ဖိစိတၢ်အဂၢၢ်အကျၢၤလၢအတၢ်အိၣ်မူအပူၤတက့ၢ်.ကကဲထီၣ်မိၢ်ပၢ်လၢအဂ့ၢ်အဂီၢ်မူဒါလၢပကဘၣ်မၤအိၣ်ဝဲအါမးဒီးအလီၢ်အိၣ်လၢပကဘၣ်မၤလၢပူၤအီၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်မ့ၢ်ထံၣ်လၢဖိသးစၢ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးဘၣ်တံၢ်တၢ်,တၢ်ဂ့ၢ်ကိအိၣ်ဒီးအီၤတမံၤ မံၤလံၤန့ၣ်မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဒီးသ့ၣ်ညါလၢဖိသးစၢ်အံၤ လီၤဘၣ်လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲအပူၤလံၤအယိ လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအါန့ၣ်ဒီးအပူၤကွံၣ်လံၤလီၤ.ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲ အံၤတၢ်လၢနဖိသးစၢ်လိၣ်ဘၣ်အဒိၣ်ကတၢ်မ့ၢ်ဒ်သိးနကနၢ် ပၢ်အီၤဒီးတူၢ်လိၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ကျဲယုဘိလပက္ခိယုပဏိပိတကော

- ၁. ပကဘဉ်ဒုးနဲပဏိပိတကောအိဉ်ဒ်သိးအဝဲသုဉ်ကသုဉ်ညါဝဲလပအိဉ်အိဉ်ဒ်ပလိဉ်ဘဉ်အဝဲသုဉ်န့ဉ် လီၤ.
- ၂. ပမုာ်စံဉ်ညိဉ်ပဏိပိတကောမၤဆါဖဲးဘုဉ်, တၢ်တီၢ်ဖိဒိးဖိကကဲထီဉ်ပုၤလၢတသုဉ်ဖဲးညိဉ်ဒိးကပျဲၤတၢ်ထီဘိန့ဉ် လီၤ.
- ၃. မၤလိဖိသုဉ်လၢအနီၢ်ဆဲးလံၤလံၤဒ်သိးကမၤစၢၤလီၤအသး, စံဉ်ညိဉ်ဒိးဆါတၢ်တၢ်လၢအဝဲသုဉ်အတၢ်ဆိကမိဉ်ဒုဉ်ဝဲ, မၤတၢ်ဒိးအဝဲဒုဉ်မၤသုဒိးအိဉ်ဒ်မၤဝဲသုဉ်တဖဉ်လၢအကြးဒိးအသးန့ဉ်စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.
- ၄. တဘဉ်ပျဲၤဖုးတၢ်ဒိးသးဟးဂီၤဝဲဖိတဖဉ်မၤတၢ်ဒ်အသးဆုၢ်အဝဲသုဉ်အသိးအခါတဂ့ၤဖိသုဉ်တဖဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤဘဉ်ဘျိးဘဉ်ဒါလီၤအသးဒ်သိးကမုာ်ပုၤအဂ့ၤလၢမိာ်ပာ်, သကိးဒိးပုၤတဝါအဂီၢ် ဒ်အတၢ်ထံဉ်တၢ်လိဉ်ဘဉ်အသိးန့ဉ်လီၤ.
- ၅. ကဘဉ်သိဉ်လိန့ဉ်ယုၤဖိသုဉ်ဒ်သိးလိာ်အသးထီဘိလီၤ. မိာ်ပာ်တဖဉ်မုာ်တသုဉ်ညါဖိအတၢ်ပာ်သုဉ်ပာ် သးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤဒ်လဲဉ်ဘဉ်ဒိးဖိတဖဉ်စ့ၢ်ကိးမိာ်ပာ်တဖဉ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်မနုၤလဲဉ်န့ဉ်အဝဲသုဉ်တသုဉ်ညါစ့ၢ်ကိးဝဲဘဉ်လီၤ.
- ၆. တဘဉ်မၤဒ်သိးဖိသုဉ်ကဆိကမိဉ်လီၤအသးလၢအဝဲသုဉ်မၤတၢ်တသုဘဉ်ဒိးမၤတၢ်တကဲထီဉ်ဘဉ်န့ဉ်တဂ့ၤ. အဒိဉ်အအါပကဘဉ်ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဖိသုဉ်ဒ်အဝဲသုဉ်အသးကဆုၢ်ဒိးသးအိဉ်ဒ်မၤတၢ်လၢအမၤဝဲသုဒိးဂ့ၤသုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

မူဒါဖးဒိဉ် လွံာ်မံၤ လၢအခးဒိဉ်ထီဉ်ဖိမုဉ်ဂ့ၤဖိခွါဝါ လၢဖိပာ်တဖဉ်အဂီၢ်

ကကဲထီဉ်မိာ်ပာ်လၢအဂ့ၤအဂီၢ်မူဒါလၢပကဘဉ်မၤအိဉ်ဝဲဒုဉ်အါမးဒိးအလီၢ်အိဉ်လၢပကဘဉ်မၤလၢပျဲၤစ့ၢ်ကိးန့ဉ်လီၤ.

၁) ပကဘဉ်ဟံးန့ဉ်မူဒါဒ်သရဉ်သရဉ်မုဉ်အသိး, သိဉ်လိတဲန့ဉ်ပာ်ပဏိပိတကောအဘဉ်ဒိးအကမဉ်တဖဉ်ဒိးဘဉ်မနုၤအယိလၢအဘဉ်ဒိးကမဉ်လဲဉ်န့ဉ်လီၤ.

ပဏိပိတကောမုာ်ဆဲးကဲာ်ဆိးတခီမုာ်လၢတန့ဉ်ပာ်တၢ်သိဉ်လိဒိးဘဉ်, အယိမိာ်ပာ်ကဘဉ်ကဲဒိဂ့ၤတၢ်ဘဉ်လၢအဂီၢ်ဒိးတဲအိတၢ်ကတိလၢအကပုဉ်ကဖိလိဖိဒိးတဘဉ်သုတၢ်ကတိလၢအဆုၢ်အကိးတဖဉ်ဘဉ်. မိာ်ပာ်ကဘဉ်သုဉ်လီၤန့ဉ်ဖိအတၢ်သကဲာ်ပဝးလၢကအိဉ်တၢ်ကဆဲးကဆိ, အိဉ်ကတိလီၤနီၢ်ကစၢ်အသးလၢကကွၢ်ကတၢ်ကတိလီၤက့ၤအနီၢ်ကစၢ်ဆုၢ်ကၤ, လုဉ်ထံ, ပုၤခိဉ်, ထူးဖဲစးထီဉ်လၢအနီၢ်ဆဲးလံၤလံၤအခါတကးဘဉ်တၢ်အိဉ်တၢ်အိဉ်စ့ၢ်ကိးပမုာ်အိဉ်န့ဉ်အိဉ်န့ဉ်ကကဲထီဉ်တၢ်ဘျိးတၢ်ဖိဉ်လၢ

ပနီၢ်ခိအဂီၢ်ဒ်လဲဉ်အဂ့ၢ်န့ဉ်လီၤ.

မိာ်ပာ်တဖဉ်မုာ်သရဉ်လၢဖိတဖဉ်အဂီၢ်အဆိကတၢ်တကၤအယိကဘဉ်ပလီၢ်သုဉ်ပလီၢ်သးလၢတၢ်အါမံၤအပူၤန့ဉ်လီၤ. ဖိတဖဉ်ထံဉ်န့ဉ်မိာ်ပာ်တၢ်ဒိတၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤအယိကဟံးန့ဉ်တူၢ်လိာ်ဝဲလၢအသးပူၤဒိးဖဲအဝဲသုဉ်ထံဉ်တၢ်တဘဉ်ဘျိးဘဉ်ဒါတမံၤမံၤဒိးအဝဲသုဉ်ကထီဒါဝဲဒုဉ်လၢအကစၢ်ဒုဉ်န့ဉ်လီၤ.

၂) မိာ်ပာ်မုာ်အိဉ်ဒိးတၢ်တီတၢ်လိလၢအဂ့ၤမးဟံးမူ ဒါလၢမိာ်ပာ်အလီၢ်ကလၢပျဲၤဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ. ကဘဉ်သိဉ်လိဖိလၢတၢ် ဘျိးတၢ်ဘါအဂ့ၢ်ဒိးလဲၤစၢၤအိဆုၢ်တၢ်ဘျိးတၢ်ဘါအလီၢ်, ဘါယုၤကိးဟါဒိး တချးမံးဒိး သိဉ်လိဖိ လံၤလၢကသုဉ်ညါမၤဘျိးမတီၢ်တၢ်, သုဟ့ဉ်တၢ်တက့ၢ်. မိာ်ပာ်ကဘဉ်ကဲန့ဉ်တၢ်အိဉ်ဒိးအဝဲဒိးအိဉ်ဒိးအအါမိာ်ပာ်တဘဉ်သးပုၤနီၢ်ဒိးမၤကမဉ်လၢဖိအမိဉ်ညါဘဉ်လီၤ.

တၢ်မၢ်မိၢ်မၢ်ဟံၣ်လၢအဂၤတက

၃) မိၢ်ဟံၣ်ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်သးကညါလၢဖိအဖိခိၣ်, ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်အဲၣ်,တၢ်နၢ်ဟံၣ်,လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်အိၣ်ဒီးတဘၣ်ဟံၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်အိၣ်ဘၣ်.ဖဲပဖိမကမၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်ပကဘၣ်တဲအိၣ်တၢ်ကတီၢ်လၢအမၢ်, ပကဘၣ်မပဖိသ့ၣ်ညါလီၤက့ၢ်တၢ်လၢအမၢ်ကမၢ်ဝဲဒီးပကဘၣ်ပျံၣ်ပဖိအတၢ်ကမၢ်ဒီးတဘၣ်တဲဝဲတဲက့ၢ်တၢ်ကမၢ်လၢအမၢ်ဝဲတဖၣ်ဘၣ်.ဖဲလၢပဖိမတၢ်ဂ့ၤအဆၢကတီၢ်ပကဘၣ်ပတြၢ်အိၣ်ဒီးဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်သ့ၣ်ခသးခထီၣ်ဘိလီၤ.ဖဲလၢပဖိမလိတၢ်သ့ၣ်လံၤအဆၢကတီၢ်ပကဘၣ်ဆုၤအိၣ်ဆူၤကိၣ်ဒ်သိးအဝဲကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်အါမံၤအဂီၢ်လီၤ.ပဖိပလံၤမ့ၢ်ဆိးက့ၤဒီးပကဘၣ်အံးထွဲက့ၢ်ထွဲအိၣ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ.ဖဲပဖိခိၣ်တၢ်ခိၣ်ပုၤ,ဆိဟံၣ်ဆိယီၤဘၣ်လံၤအဆၢကတီၢ်ပတြၢ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်လၢကဆိဟံၣ်ဆိယီၤဒီးပတြၢ်တြီၤအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤဒ်ပတၢ်ဘၣ်သးအသိးခဲလၢ်ဘၣ်.ဘၣ်ဆၣ်ပကဘၣ်ဒုးန့ၣ်န့ၣ်အကျဲကထီၣ်ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး, ပုၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတၢ်လၢအဂၤတကလီၤ.မိၢ်ဟံၣ်တကြးကွၢ်လီၤထဲအကစၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီၤဒ်အမ့ၢ်,အဲၣ်လီၤထဲအသး, အိၣ်ယုဖိလၢတကြးတဘၣ်ဖဲပဖိမကမၢ်တၢ်အခါတဟံၣ်သ့ၣ်ညါအသးဒီးတကန့ၣ်ယုၣ်ဝဲဒ်ဘၣ်,တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဆုၤကမၢ်ဖိအကျဲဒီးဒုးန့ၢ်ဟံၣ်ကမၢ်ဖိအတၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄) မိၢ်ဟံၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢအလီၤသညးသပုၤ, အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တီၤသးရၤလၢကျဲ အဂၤကတၢ်ဒ်သိးကကဲထီၣ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤ, ဒီးကဲထီၣ်ပုၤတကလၢအဘၣ်တၢ်ယူးယီၣ်ဟံၣ်ကအိၣ်လၢဖိလံၤလၢအိၣ်တပူၤယီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအဖိခိၣ်လွံၢ်မံၤအံၤမိၢ်ဟံၣ်မ့ၢ်ဟံးန့ၢ်မူၤဒါလၢပုၤလံၤဒီးဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤကပုၤဝဲဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်, တၢ်သ့ၣ်ပံၤသးညါလီၤ. ဖိလံၤမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ, တၢ်အဲၣ်, တၢ်အံးထွဲက့ၢ်ထွဲ, လၢမိၢ်ဟံၣ်အအိၣ်လၢလၢပုၤပုၤဒီးအတၢ်အိၣ်မူၤအံၤကလဲၤတုၤဝဲဒ်လၢပုၤတတၢ်အကျါ,ပုၤကလုၢ်အကျါဒီးကမ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးအလုၢ်အပူၤတကန့ၣ်လီၤ. အယီၤဟံၣ်ယီၤမ့ၢ်ဝဲထံကီၢ်အဂီၢ်ခိၣ်ထံးတမံၤလၢကလုၢ်ခိၣ်ထီၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢအပုၤဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ, တၢ်တီတၢ်လီၤလၢပုၤအါဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပကကဲထီၣ်မိၢ်ဟံၣ်လၢအဂၤအါဂီၢ် မူဒါလၢပကဘၣ်မခေအိၣ်ဝဲအါမး ဒီး အလီၤအိၣ်လၢ ပကဘၣ်မခေလၢပုၤခေအိၣ်ကိး န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိတဖၣ်

- ◆ မိၢ်ပၢ်တနၢ်ဟံၣ်ဖိသးစၢ်လၢခုၤခါခဲအံၤတဖၣ်အတၢ်အိၣ်သးဘၣ်.
- ◆ တၢ်ကွဲၤန့ၢ်လွဲၤန့ၢ်တၢ်အါထီၣ်.အဒိ-ကသံၣ်တၢ်မူတၢ်ဘျီ,တၢ်အိၣ်သး,ဒိတီၢ်လိာ်သး, ဟးလၢမုၢ်န့ၢ်ယိာ်, တကန့ၣ်ယုာ်တၢ်မၤလိၤဒီးလူၤဖဲအသးဒီးမၤဖဲအသး
- ◆ တၢ်ဆၢကတီၢ်တလၢပုၤလၢကရူၤလိာ်မုာ်လိာ်သးဒီးဖိလၢဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤဘၣ်.
- ◆ မိၢ်ပၢ်လူၤထီၣ်တၢ်ဆိတလဲလၢခုၤခါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတဖၣ်ကိးဂၤဘၣ်အယိၣ်တနၢ်ဟံၣ်ဖိအတၢ် ဟံၣ်သးခဲလၢာ်ဘၣ်.
- ◆ ဖိသုၣ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးသကိး,လူၤအသကိးဒီးမၤပိာ်ထွဲအသကိးအခံ
- ◆ မိၢ်ပၢ်တနီၤနီၤတကဲဒိတၢ်အဂ့ၢ်လၢအဖိဖိခိၣ်ဘၣ်, လူၤဘၣ်ဖိအသးအါကဲာ်ဆိးအယိၣ်ဖိတဖၣ်ကန့ၣ်အကလုာ်ဘၣ်.
- ◆ ဖိတဖၣ်လူၤထီၣ်စိအခံလၢတၢ်ကူတၢ်သိးမုၢ်ဂ့ၢ်.တၢ်စံးကတီၢ်မုၢ်ဂ့ၢ်တၢ်သကဲာ်ပဝးမုၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ တၢ်ဟံၣ်ကဲာ်လိာ်သးစ့ၤဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်လိာ်သးစ့ၤကိးစ့ၤလၢဟံၣ်ပူၤယီၤပူၤ.
- ◆ ဟံးန့ၢ်,ကွၢ်လိၤဒီးမၤထွဲပုၤကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ဖိမုတမုၢ်ကလုာ်ဂၤတဖၣ်အလုၢ်အလၢအါကဲာ်ဆိး.
- ◆ ဖိသုၣ်ယုၤစ့အါထီၣ်မုၢ်လၢထံၣ်အသကိးဖိတဖၣ်ကူသိးတၢ်ကူတၢ်သိးလၢအဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသိသိ,ဒီးခိၣ်ဖံး,သိးန့ၢ်ဒီးအိၣ်ဒီးစုလီၤတဲာ်စိလၢအပူၤဒိၣ်ဒိၣ်တဖၣ်အယိၣ်လီၤ.မိၢ်ပၢ်တဖၣ်မုၢ်တပူၤန့ၢ်အဲၣ်သ့ၣ်တခီအဲၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးဒီးမၤကမၢ်တၢ်သ့ဝဲအဒိ-ဆါကသံၣ်တၢ်မူတၢ်ဘျီ, ဆါလီၤနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤ.

ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီး
ပဖိတသ့ပအသ့တ
ဖျါထီၣ်ကျဲးစးဖံး
တၢ်မၤတၢ်တခါဒိၣ်
ဘၣ်. ဂုၤလိာ်မုာ်လိာ်
သး ဒီးပိဒ်သိးပိ
မုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးက
အိၣ်ဘျီဒီး ဂုၤလိာ်
ဘၣ်သး ဒီးဖျါထီၣ်
ဘိအဂီၢ်

တဘၣ်မၤဖိသးပဒီးတ
ဘၣ်စံၣ်ညီၣ်ဖိလၢ
တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအ
နးတဖၣ်တဂ့ၢ်. ပဖိ
ဖြး အိၣ်ဒီးခွဲးယာ်
လၢကစံးကတီၢ်, ပာ်
ပျါထီၣ်တၢ်ဆိကမိၢ်
လိၤ.ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်
လူၤပိာ်ထွဲဖိတဖၣ်အ
တၢ်ဘၣ်သး ခဲလၢာ်
စ့ၤကိးဘၣ်.

ဒ်သိးဖိတဖၣ်ကကန့ၣ်ဖျါထီၣ်ကလုာ် ဒီးဒိၣ်ထီၣ်လၢကျဲးအဘၣ်အဂီၢ်ဖျါထီၣ်ကဘၣ်-

- ◆ ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးပဖိတသ့ပအသ့တမုၢ်ထဲဂုၢ်ကျဲးစးဖံးတၢ်မၤတခါဒိၣ်ဘၣ်. ရူၤလိာ်မုာ်လိာ်သးဒီးဖိသိးဖိမုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးကအိၣ်ဘျီဒီးဂုၤလိာ်ဘၣ်သးဒီးမိၢ်ပၢ်ထီၣ်အဂီၢ်
- ◆ ဘၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဖိထီၣ်ဒီးဖိတဖၣ်ကွၢ်ကွဲၤထံၣ်ဟူၤဖျါအခါမုၢ်ဂ့ၢ်ပကဘၣ်လဲၤသ့တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးပဖိသိးပကတဲဘၣ်အဲၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤလိၤအဒိလၢကြးဟံးန့ၢ်သ့ဒီး တသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ◆ သိၣ်လိၤဖိသိးတလဲၤသ့ကမၢ်တၢ်မူတၢ်ဘျီတဖၣ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်ဒီးမိၢ်ပၢ်စ့ၤကိးကဘၣ်ကဲဒိဂ့ၢ်တၢ်ဘၣ်လၢဖိအဂီၢ်
- ◆ ကဘၣ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤဖိတၢ်အဲၣ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ်န့ၢ်အဲၣ်သ့ၣ်တၢ်အဲၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ဟံၣ်
- ◆ တဘၣ်မၤဖိသးပဒီးတဘၣ်စံၣ်ညီၣ်ဖိလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢအနးတဖၣ်တဂ့ၢ်.ပဖိဖြးအိၣ်ဒီးခွဲးယာ်လၢကစံးကတီၢ်, ပာ်ပျါထီၣ်တၢ်ဆိကမိၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်လူၤပိာ်ထွဲဖိတဖၣ်အတၢ်ဘၣ်သးခဲလၢာ်စ့ၤကိးဘၣ်.
- ◆ မိၢ်ပၢ်တနီၤနီၤတဲာ်လၢလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိကိးအံၤဒ်န့ၢ်ဘၣ်ဆၣ်သန့ကတမုၢ်ခဲလၢာ်ဘၣ်.လၢမိၢ်ပၢ်တခီ ကဘၣ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိလဲၣ်န့ၢ် တနၢ်ဟံၣ်ဝဲအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအယိၣ်ကဲထီၣ်

တၢ်မၢ်မိၢ်မၢ်ပၢ်လၢအဂၤတက

တၢ်ကိတၢ်ခဲဒ်န့ၣ်လီၤ.ပကကွၢ်ထွဲဒီးဒုးဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်အဲၣ်အဲၣ်
 ဝဲသ့ၣ်အန့ၣ်အကျဲဒုၣ်ဝဲအသိးဘၣ်ဆၣ်ကပဘၣ်အိၣ်
 လၢအလီၢ်ခံဒီးပဆုတၢ်န့ၣ်ပၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

◆ ဒ်သိးမိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိကသ့လီၤတၢ်လီၤဆဲးအဂီၢ်အဝဲ
 သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး
 စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

◆ တချုးလၢပစံၣ်ညီၣ်ပဖိဒီးဘၣ်အခါပကြးဟ့ၣ်ပလီၢ်
 အဝဲသ့ၣ်လၢအဆိ. ပဟ့ၣ်ပလီၢ်အိၣ်တၢ်ခီၣ်ခံၣ်ခံၣ်မ့ၢ်တက
 န့ၣ်တခီပစံၣ်ညီၣ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ.

◆ တချုးလၢပဒိ,တီၢ်,ဒုး,ယါပဖိအခါပကဘၣ်ဒုးန့ၣ်ပၢ်

အိၣ်လၢအဆိ.ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဝံသးစူ,ဒီးတမ့ၢ်လၢ
 သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဘၣ်.တဘၣ်ဒုး,ယါဒီးစံၣ်ညီၣ်ပဖိ
 သးစၢ်တဖၣ်လၢပုၤအမဲၣ်ညါမ့ၢ်ဂ့ၤ,အသကိးအမဲၣ်ညါ
 မ့ၢ်ဂ့ၤဘၣ်.မ့ၢ်လၢဖိကမဲၣ်ဆုးဒီးကသးဟ့ၣ်မိၢ်ပၢ်ဒီးတအဲၣ်
 ဒီးအိၣ်ဒီးမိၢ်ပၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

◆ တၢ်ဆၢကတီၢ်အဂၤကတၢ်လၢပကသိၣ်လိပဖိဒ်သိး
 က အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒုၣ်ဖဲဖိသ့ၣ်အသးအိၣ်ယု
 နံၣ်ဖဲဖိစးထီၣ်ထီၣ်ကိၤအခါပကြးစးထီၣ်ကတိတၢ်ဒီး
 အဝဲသ့ၣ်,သိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်,တၢ်န့ၣ်ပၢ်ဒီးတ
 ဘၣ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး,တၢ်စိကမိၢ်ဒီးပဖိဘၣ်.
 လၢဟံၣ်ပုၤဒီးလၢကိၤစ့ၢ်ကိးကဘၣ်ကွၢ်ထွဲသ့ၣ်ဒီးသိးသိး
 လိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

**တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢ မိၢ်ပၢ်
 ဒီးပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်**

**မိၢ်ပၢ်ဒီးပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်
 ကဘၣ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်ပၢ်သးဒီးပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးလၢဖိသ့ၣ်
 အဖိခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒုၣ်ဒ်အံၤ,ဝဲပမၤတၢ်လီၤဘုးအခါမ့ၢ်
 ဂ့ၤ, သးထီၣ်တၢ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၤ-**

- ◆ ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးစူလၢဖိလံၤအဖိခိၣ်
- ◆ ကဘၣ်မၤမဲၣ်ဆုးဖိလၢပုၤအမဲၣ်ညါတဂ့ၤ
- ◆ တဘၣ်ဒုး,တဘၣ်ယါ,တဘၣ်ကလၢဒီးယါအိၣ်လၢ
 ပုၤမဲၣ်ညါတဂ့ၤ
- ◆ ကတိတၢ်ဒီးအိၣ်လၢကလုာ်ကပုၤလုးဖိအပူၤ(တၢ်က
 တိၤအဆၢလၢအမၤမ့ၢ်အန့ၣ်သ့)
- ◆ သိၣ်လိအိၣ်ဒီးဒီးကကွၢ်ထွဲလီၤနီၢ်တကအတၢ်ကဆဲ
 ကဆီ
- ◆ ဟ့ၣ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးလၢဖိဝဲအံၤအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဒိ-
 ဖိဝဲအံၤဆိးကါကသံၣ်တၢ်မူတၢ်ဘျီး (မ့) အဲၣ်လူတၢ်မ့ၢ်
 တၢ်ခုၣ်
- ◆ ပတဘၣ်ဆိၣ်ပဖိပလံၤလၢပုၤမဲၣ်ညါမ့ၢ်ဂ့ၤလၢပုၤလီၢ်
 ခံမ့ၢ်ဂ့ၤဘၣ်

- ပတၢ်ထီၣ်ကကြီၤပဖိဒီးပုၤအဖိဘၣ်
- ပတဘၣ်မၤဆါပဖိအသးဘၣ်
- ပတဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမ့ၢ်လၢပဖိအလိဘၣ်
- ဖဲပပဖိခိၣ်ထီၣ်သီအဆယကတီၢ်, ဒ်သိးကဒိၣ်ထီၣ်
 ပုၤဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါအဂီၢ်, ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအ
 န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ
- တၢ်လၢအမၤဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပကြးအိၣ်ဒီးသိးဒီးအက
 အိၣ်ဒီးနီၢ်တကတၢ်န့ၣ်လီၤသးအါထီၣ်
- ဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးအဂီၢ်,တၢ်လၢအဝဲ
 သ့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤဝဲတဖၣ်ဟ့ၣ်မၤအိၣ်လၢ(တဘၣ်ကြီၤဒီး
 မၤတၢ်တၢ်အတၢ်ဆိကမိၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အကျဲ
 တဂ့ၤ)

**တဘၣ်ဒုး, ယါဒီး စံၣ်ညီၣ်ပဖိသး စၢ်တဖၣ်လၢ
 ပုၤဂၤအမဲၣ်ညါမ့ၢ်ဂ့ၤ, အသကိး အမဲၣ်ညါ မ့ၢ်
 ဂ့ၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢဖိကမဲၣ်ဆုး ဒီး ကသး ဟ့ၣ် မိၢ်ပၢ်
 ဒီး လၢ ခံကတၢ်တအဲၣ်ဒီး အိၣ်ဒီး မိၢ်ပၢ်ဘၣ်
 န့ၣ် လီၤ.**

◆ သိပ်လိအဝဲသုဂ်ဒ်သိးဒီးကသုဂ်ညါဟ်ကဲတံဆကတီၢ်အဒိ”ကဘဂ်အိဂ်အိၤဖးလံာ်,ဂဲလိာ်ကွဲလၢအဆကတီၢ်တံဆံၤမ့ၢ်တံဆိၣ်ကိဒိဂ်လၢမိာ်ပာ်ဒီးပုၤအံးထွဲကွၢ်ထွဲဖိသုဂ်တဖၣ်ကဘဂ်သိပ်လိ,တဲာ်ဟ်အဝဲသုဂ်ဒီးမၤယုၤအိၤန့ၣ်လီၤ.

သုဂ်ညါန့ၣ်ပာ်ပဖိအတံၢ်ကိတံၢ်ခဲ
ဒီးပုၤဂၤအတံၢ်ကိတံၢ်ခဲ

တံၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဒီးသိပ်လိဖိသုဂ်လၢအနီၤဆံးတဖၣ်အဂီၢ်

◆ ဒ်ပမ့ၢ်မိာ်ပာ်အသိးတံၢ်မၤလၢပဖိမၤသုဂ်တဖၣ်တံၢ်မၤဆံးမ့ၢ်ဂုၤ,တံၢ်မၤအဒိဂ်မ့ၢ်ဂုၤပကဘဂ်သုဂ်မံသးမံဒီးပကြၢ်အိၤလီၤ.

◆ တံၢ်လၢတကြၢ်မၤသုဂ်တဖၣ်မ့ၢ်မၤကမၣ်ဝဲန့ၣ်ပတကြၢ်ဒူအိၤယါအိၤဘဂ်. ပကဘဂ်တဲာ်ဟ် အိၤလၢမၤဒီးန့ၣ်တဂုၤ (အဒိ)မ့ၢ်ဂဲလိာ်ကွဲထံဒီးပကတဲအိၤလၢ “ထံဝဲအံၤယိာ်ဒိဂ်မးလဲၤဂဲလိာ်ကွဲအိၤတဂုၤ,ခဲကံာ်နကလီၤအုးလၢထံကျါ”

◆ တံၢ်မၤလၢကမၣ်ဝဲတခါခါန့ၣ်, တဲာ်ဟ်အိၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်သိးကန့ၣ်ပာ်ဝဲအဂီၢ်ဂုၤဒိဂ်န့ၣ်ဒီးပတြီအိၤဒူအိၤလၢမၤတဂုၤဒ်အံၤဒ်န့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်သုန့ၣ်ပကဘဂ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အခံၤဒ်သိးအတံၢ်အိၣ်မူကဖျိးစိလၢခါဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

◆ ဖဲအဝဲသုဂ်တံၢ်မၤလိပျီၤအဆကတီၢ်လဲၤကိးဟးကသုဂ်အိၤလၢတံၢ်ဟံးန့ၣ်တံၢ်အိၣ်ဘုးအိၣ်သါအလီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘဂ်တခါလဲၤကွၢ်ကိယုၤအိၤခိၣ်ယၢန့ၣ်ဆၣ်တံၢ်အိၣ်သး, တံၢ်ဘဂ်တုၤ,ဒ်သိးအဝဲသုဂ်ကဒီးန့ၣ်ဘဂ်အါထီၣ်တံၢ်သုဂ်ညါန့ၣ်ပာ်ဒီးတံၢ်လၢအဝဲသုဂ်တသုဂ်ညါဝဲသုဂ်တဖၣ်ကသုဂ်ညါအါထီၣ်ဝဲအဂီၢ်တက့ၢ်.

◆ ဒ်ပမ့ၢ်မိာ်ပာ်အသိးပကဘဂ်အိၣ်မူယုၤပဖိပလံာ်တံၢ်အိၣ်မူလၢအဂုၤ,ကဲဒိတံၢ်လၢအဂုၤအဒိ- တံၢ်ဆကတီၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်ဖးယုၤအိၤလံာ်တံၢ်ကစီၣ်, သိပ်လိမၤယုၤအိၤတံၢ်အိၣ်မူအတံၢ်သုတံၢ်ဘဂ်, တဲာ်ဟ်အိၤပုၤတတံၢ်အိၣ်သးဒီးဟံၣ်ပုၤယိာ်တံၢ်အိၣ်သး.တံၢ်ဂုၤဝဲအံၤန့ၣ်ပမ့ၢ်မၤယုၤအိၤလၢတံၢ်သုဂ်စူသးစူအပူၤန့ၣ်အဝဲသုဂ်ကသုဂ်ညါအဲၣ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်ဒီးကယုၤသုဂ်ညါအါထီၣ်ဝဲဒ်တံၢ်ဂုၤတံၢ်ကျိၤလၢအဝဲသးစါဆၢတဖၣ်လၢအနီၤကစါဒ်ဘဂ်သးဒီးခိၣ်ယၢတံၢ်အိၣ်သးသုဂ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

◆ ဟးဆဲးတံၢ်ကတိၤလၢအအါအသိး,တံၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးက့, တံၢ်ဆိၣ်တံၢ်ထုလၢပဖိအမဲာ်ညါန့ၣ်တက့ၢ်.

◆ ဒ်သိးအဝဲသုဂ်ကဟ်ကဲလီၤအတံၢ်အိၣ်မူ.ဆၢတံၢ်လီၤအသးကသုအဂီၢ်သိပ်လိမၤယုၤအိၤဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၤထီၣ်

◆ တံၢ်လၢဖိတသုဂ်ညါဒီးတန့ၣ်ပာ်တဖၣ်မ့ၢ်လၢအအဲၣ်ဒီးသုဂ်ညါဝဲအယိာ်သံကွၢ်ပုၤန့ၣ်စံးဆၢအိၤဒီးတဲာ်ဟ်အိၤလၢတံၢ်သးစူအပူၤတက့ၢ်.

◆ ဖဲလၢပဖိသးဘဂ်ဖျိၣ်အဆကတီၢ်န့ၣ်,ပကဘဂ်မၤမ့ၢ်အသးဒီးသံကွၢ်အိၤအတံၢ်ဂုၤကိလၢဟဲကဲထီၣ်သးဒီးအိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

◆ ဖဲလၢပသုဂ်ညါအတံၢ်ဂုၤဝဲအလီၢ်ခံၣ်က့ၤစးဒီးယဲၣ်လီၤစၢန့ၣ်အိၤတက့ၢ်.

◆ ဖိသုဂ်အံၤမ့ၢ်ဘဂ်ဖုးဖိသုဂ်လၢအမဲာ်ဆုးသုဒီးညါန့ၣ်ပကကတိၤတံၢ်ဒီးအိၤလၢအလီၢ်ခံၣ်ဒ်သိးပဖိအတံၢ်မဲာ်ဆုးကစူလီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်န့ၣ်အသိးပကဘဂ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အခံၤဒ်သိးကအိၣ်ဒီးတံၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤအသး, ပုၤဒီးတံၢ်သုဂ်ဒူသးဒူန့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်သကးပဝးအဂၤ လၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်ဒ်သိးဖိလံၤကကွၢ်လိအိၤအဂီၢ်

- ◆ မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဖဲလၢကတိၤတၢ်ဒီးပုၤဂၤဖဲလၢဖိလံၤအမဲၣ်ညါအခါကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ယုးယီၣ်ပၢ်ကဲ
လၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်
- ◆ ကဘၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်သးကညီသ့လၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်
- ◆ ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်
- ◆ သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်ဖိအတၢ်ကိတၢ်ခဲဒီးပုၤဂၤအတၢ်ကိတၢ်ခဲ
- ◆ အိၣ်ဒီးသးလၢသ့ပျၢ်ပုၤဂၤအတၢ်ကမၣ်
- ◆ ဟ်ဖျါထီၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်လီၤသးအလၢအပျဲ
- ◆ အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးသးဒု
- ◆ ကတိၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ
- ◆ အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၤလၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်
- ◆ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပုၤလိၣ်သး, ဒ်ပဟ်လုၢ်ဟ်ပုၤပနီၢ်က
စၢ်အသိးပကဘၣ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပုၤစ့ၢ်ကိးပုၤလၢပခိၣ်ပယၢဒီး
ဟ်ကဲပုၤဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆိကမိၣ်လၢအမၤဒိၣ်ထီၣ်ဖိသၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူ

- ဒ်ပမ့ၢ်မိၢ်ပၢ်အသိးလၢဟံၣ်ယီၤတဖျါအပူၤတၢ်ကိတၢ်ခဲတၢ်ဂ့ၢ်ကိမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢမိၢ်ပၢ်ဒီးဖိအ
ဘၣ်စၢၤတၢ်မံၤမံၤဒီးဖဲပက့ၢ်စးပယဲၣ်လီၤအိၤအခါ, ပကဆိကမိၣ်ဒီးယုၣ်လီၤသကိးအိၤပကဘၣ်ဟ့ၣ်
ကူၣ်လိၣ်သးလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးဖိအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်မၤဒ်အံၤန့ၣ်ကဂ့ၢ်ဒၣ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်
တၢ်မၤလိအိၣ်ဒီးကသ့ၣ်ညါဟံၣ်ဖိယီၤဖိအတၢ်အိၣ်သးအတၢ်ကိတၢ်ခဲကအိၣ်ဒီးသးသဟီၣ်လၢ
ဆၢတဲၣ်တၢ်ဒုၣ်တီတီလီၤလီၤလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဖီခိၣ်ကကဲထီၣ်ပုၤလၢအုၣ်အသးဒုၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.
- သိၣ်လိဒီးတဲဘၣ်ပဖိဘၣ်ယးပတၢ်လဲၤခိဖျိအဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ပယုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢပနီၢ်ကစၢ်
သ့လၢက့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဒီးပဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၢ်တၢ်မၤန့ၢ်အဘျုးအဖျိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်ပမ့ၢ်တဲဘၣ်ပဖိတၢ်
အဒိအတဲၣ်လၢကယုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိဒ်ပဖၣ်အနီၢ်ကစၢ်ကဆၢတဲၣ်ဒီးဘျီဘၣ်က့ၢ်လဲၤအကစၢ်တၢ်လဲၤ
ခိဖျိအသိးဒီးတၢ်လၢအတဘၣ်ဘျီဘၣ်ဒါသ့ၣ်တအတၢ်ထံၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်ကူၣ်သ့အပူၤလီၤ.
- ဖဲလၢပနီၢ်ဆံးသးစၢ်ဒီးအဆၢကတီၢ်ပမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးလၢအဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးသးဒု,
အိၣ်မူတီတီလိလီၤဘၣ်ပုၤအါဂၤအသးဒီးတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်မိၢ်ပၢ်ကဘၣ်အိၣ်မူသိၣ်လိမၤ
ယုၤအိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. မၤစၢၤပဖိလၢကသ့ၣ်ညါနီၤဖးတၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးဟ်ကဲတၢ်ဆၢဟ့ၣ်လီၤ
တၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်သါဝံၤမးမၤအဖးလံာ်န့ၣ်ကဂ့ၢ်ဒၣ်လၢအမဲၣ်ခွံအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

အိၣ်ဒီးတၢ်ပၢ်လုၢ်
ဟ် ပုၤလိၣ်သး, ဒ်ပ
ဟ်လုၢ်ဟ်ပုၤပနီၢ်
ပစၢ်အသိးပက
ဘၣ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပုၤ
စ့ၢ်ကိး ပုၤလၢပခိၣ်
ပယၢဒီးဟ်ကဲပုၤ
ဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်
ယၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

◆ တၢ်စံးတၢ်ကတိလၢအမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်တီတၢ်လီၤလီၤ. အဒိ-လၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်ပတအိၣ်ဒီးတၢ်လံာ်တၢ်လီၤ,တက့ၢ်မဲာ်ပုၤကဲဒိၣ်ပုၤဖျိၣ်ဘၣ်,တၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်သးတမံၤမံၤန့ၣ်ပကဟံးသကိးဂ့ၢ်ဝီဆၢတၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအဖီခိၣ်လီၤ.

သိၣ်လိဖိလၢအဒိၣ်ထီၣ်လံာ်တဖၣ်ဒ်သိးကမၤစၢမိၢ်ပာ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ, တၢ်မၤလၢအမၤဝဲသ့တမံၤလၢတၢ်တက့ၢ်.အဒိ-ဒါလီၤလီၤမံ,ထူးလီၤဟံာ်,မၤကဆီဟံာ်ပုၤယီပုၤ. လၢဟံာ်ပုၤယီပုၤဖိပိာ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပိာ်ခါမ့ၢ်ဂ့ၢ် တၢ်မၤမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်ကဘၣ်မၤသကိးဝဲတဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးဖးနီၤဖးလၢတၢ်ဝဲအံၤပိာ်မ့ၢ်တၢ်မၤ,ပိာ်ခါတၢ်မၤတဂ့ၢ်.အဒိ-မ့ၢ်လၢပိာ်မ့ၢ်န့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်လၢဟံာ်ဖိအိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ပိာ်ခါတခီကဘၣ်လဲၤမၤတၢ်ယုကျိၣ်ယုစုလၢတၢ်ချာဘၣ်.မ့ၢ်တခီပကဘၣ်သိၣ်လိအီၤလၢဖဲကိာ်စံာ်လီၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပကမၤယုအီၤတၢ်မၤဒ်အမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပာ်ပျီနီၣ်လၢကျိးပုၤ, ယီၣ်စၢမိၢ်ဘု,အၣ်အီထံ,ဝံၤဂဲၤလိာ်ကွဲပမၤန့ၢ်အီၤဒီးအံၤထီၣ်ဘိမ့ၢ်ယံာ်ထီၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်သးကစၢ်ဆၢထီၣ်တၢ်မၤဒီးပတလိၣ်

ဝဲလၢအီၤဘၣ်. ဒီးအနီၢ်ကစၢ်ကမၤဝဲကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၢ်လီၤအသးကအိၣ်အါထီၣ်န့ၢ်ဒီးအလီၢ်လီၤ.

◆ ပန်နီကစၢ်ဒၣ်ပဝဲပကဘၣ်သိၣ်လိပဖိလၢကျဲးလဲာ်ပမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤလီၤတံာ်လီၤဆဲးဘၣ်ဒီးပတဘၣ်သးဒိၣ်ထီၣ်ပဖိနီၤဖိဒီးစံးအာစံးသီဒီးဆိၣ်အီၤတဲအီၤလၢနကကျိးသံဘၣ်န့ၣ်တဂ့ၢ်, မ့ၢ်တခီလၢတၢ်ကသ့ၣ်အပူၤလဲၤယုတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢသရၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်တခီပုၤလၢပခိၣ်ပယၢသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.ဒ်သိးပကသ့ၣ်ညါပဖိအတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်အဆိကတၢ်ပကမၤအလဲၤဒီးလဲၤမၤတၢ်မၤလၢပုၤဂၤအအိၣ်အဒိ-အဝဲလဲၤမၤတၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တမ့ၢ်တုၤလၢပုၤမ့ၢ်ထူးထီၣ်န့ၢ်အီၤတၢ်မၤအဘူးအလဲတဘျီဒီးအဝဲကသ့ၣ်ညါလီၤအနီၢ်ကစၢ်အသးဘၣ်မနုၤအယိလၢယတဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤအဘူးအလဲလၢလၢပျဲပျဲဘၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲန့ၢ်အခါတဘၣ်အီၤမ့ၢ်လၢနမၤတၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးတဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးအယိန့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်မၤပဖိဒ်အံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ညါတၢ်ကီတၢ်ခဲ ကသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်ကျိၣ်စုအတၢ်ဟဲန့ၢ်အဂ့ၢ်ဒီးမိၢ်ပာ်အတၢ်အဲၣ်အီၤစ့ၢ်ကီးလီၤ.

တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ်

- ◆ မိၤပၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ရအီၤဘူးဘူးတၢ်တၢ်ဒီးဟ့ၣ်အီၤတၢ်အဲၣ်
- ◆ မိၤပၤတဖၣ်ကသိၣ်ဖိၣ်သိးဖိတဖၣ်ကသ့ၣ်ညါဝဲၣ်ဖးတၢ်ဂ့ၤတၢ်အါ
- ◆ ဟ့ၣ်အီၤတၢ်ဆိကမိၣ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ဝဲၣ်ထံနီၤဖးတၢ်ဂ့ၤဒီးတၢ်အါ
- ◆ ဟ့ၣ်အီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်သိးဆၢတၢ်တၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ကသ့
- ◆ တၢ်လၢအမၤဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်တူၢ်လိၣ်အတၢ်ထံၣ်
- ◆ ပကဘၣ်နၢ်ပၢ်အတၢ်အိၣ်သး
- ◆ ပကဘၣ်တီၤဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤလၢဖိလံၤအဖိခိၣ်
- ◆ ဒ်အဝဲသ့ၣ်သးဖုံအသိးပကသးဖုံဃုာ်လၢအသိး
- ◆ တၢ်လၢအလိၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ပမၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးမၤလၢပုၤန့ၢ်အတၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီ မ့တမ့ၢ်တဘၣ်အီၤလၢတၢ်ကိတၢ်ခဲအဂၢ်တုၤလၢ အနၢ် ပၢ်ဝဲလီၤ တၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်.
- ◆ ဟ့ၣ်အီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကပၢ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ထံၣ်
- ◆ ဟ့ၣ်အီၤခွဲးယၢ်လၢကရတံၤရသကိးဒီးပုၤလၢအခိၣ်အဃၢၤ
- ◆ ဒ်သိးအတၢ်အိၣ်မူကပုၤဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တဲနၢ်ပၢ်အီၤထူသန့ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအဂၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢအဂ့ၢ်

လၢဖိအဃိ မိၤပၤကဲထီၣ်ပုၤလၢအမၤကမၣ်တၢ်စ့ၢ်ကိး

တၢ်ကဲထီၣ်ဘၣ်မိၤပၤလၢ အဂ့ၢ်န့ၣ်တမ့ၢ်ထဲၣ်တတီၢ်အဖိဒီးတဖၣ်တယါဖိဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်.တကးဘၣ်မိၤပၤကဘၣ်ကွၢ်ထွဲဖိလၢတၢ်ကိးကယဒီး. အဒိ-ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ,ဟ့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,ဒုးဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒီးဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ပၢ်တဆိဘၣ်တဆိလီၤ. မိၤပၤကဘၣ်ကဲန့ၢ်အဖိအသကိးဒီးကဲန့ၢ်ဖိအသရၣ်ကဘၣ်သ့ဝဲလီၤ. ဖဲဖိဘၣ်ကွၢ်ဆၢခဲၣ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲဆၢကတီၢ်, ဖိမ့ၢ်ဟဲဃုာ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဒီးမိၤပၤကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်လၢအဖိလၢအဒိၣ်ထီၣ်သိးစၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ကွၢ်ထွဲဝဲန့ၣ်လီၤလီၤဆိဆိ,ကဘၣ်ကွၢ်ဃုာ်တုၤလၢအတံၤအသကိးမ့ၢ်အ

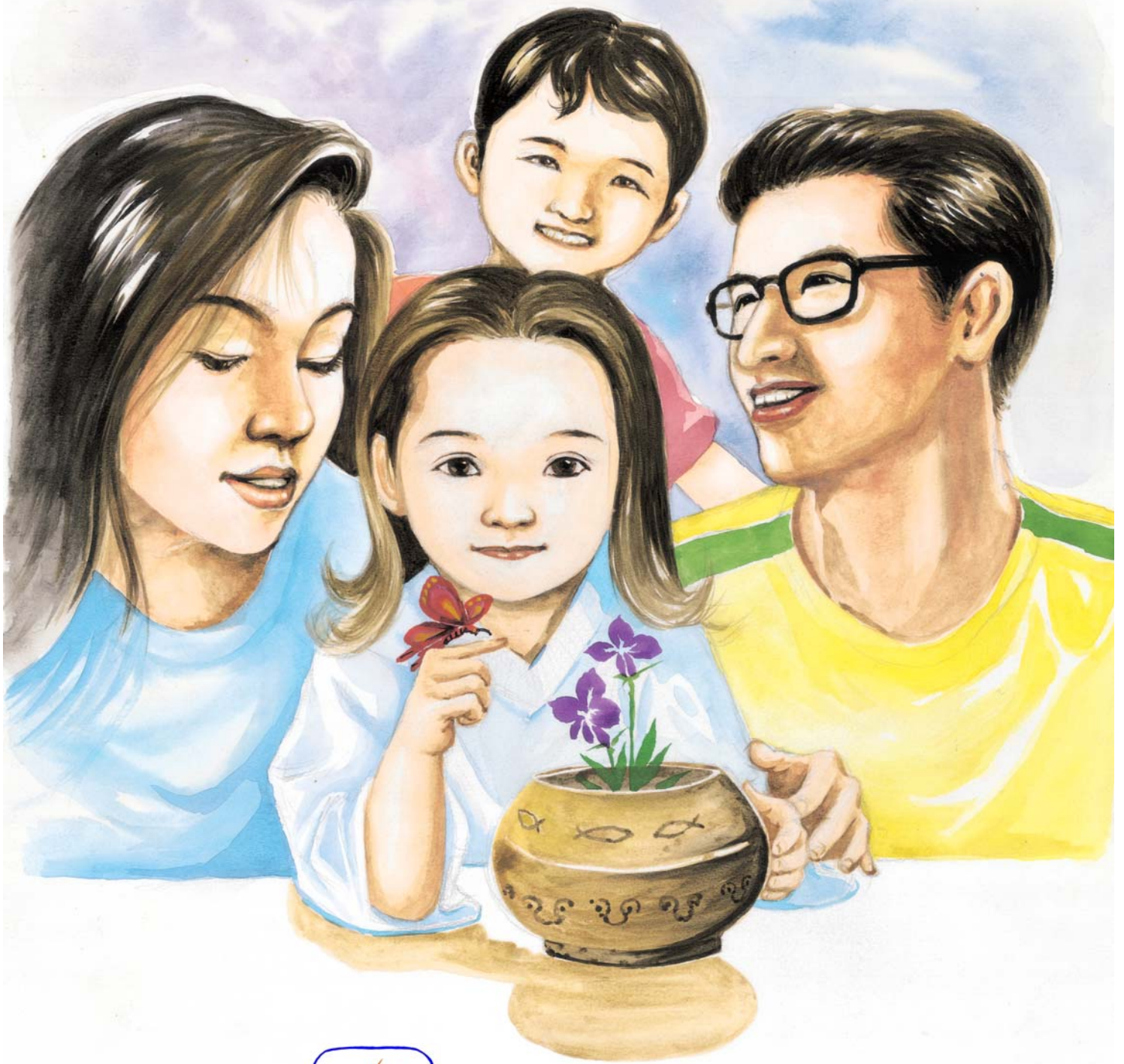
သကိးတဖၣ်မ့ၢ်ပုၤဒ်လဲၣ်,မ့ၢ်အသကိးတဖၣ်အံၤကဆုၢ်အီၤလၢကျဲ အဘၣ်မ့တမ့ၢ်အကမၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်လၢအအိၣ်လၢရူပုၤဝုၤပုၤတဖၣ်ပကထံၣ်ဘၣ်လၢအဒိးမိၤတီၢ်တုၤဈးမးလၢမ့ၢ်နၢ်ဒီးဒီးကဲထီၣ်တၢ်တံၢ်တၢ်လၢပုၤလၢအဂီၢ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်လၢအတၢ်အိၣ်မူပုၤန့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်လၢအအံးထွဲကွၢ်ထွဲပုၤတဝါအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတဖၣ်စံးဝဲန့ၣ် “ဖိသ့ၣ်တဂၤလၢလၢလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲ, တၢ်တံၢ်တၢ်လၢပုၤလၢအဂီၢ်န့ၣ်အမိၤအပၢ်ကဘၣ်ပံးန့ၢ်မူဒါလီၤ.”

အဲၣ်ဒီးစံးဝဲန့ၣ်လၢမိၤပၤစ့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးအတၢ်ကမၣ်ဖဲလၢဖိတဖၣ်မၤကမၣ်

တၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်လၢပုၤတဝါကတဲဝဲလၢမိၤပၤတဖၣ်အံၤတက့ၢ်ထွဲအဖိဂုၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်အဃိလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိလၢတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိစ့ၢ်ကိးပတဘၣ်ဖိၣ်ယံးပဖိအါတလၢဘၣ်, ဒီးပတကြးပွဲအဝဲသ့ၣ်မၤဖဲအသးခဲလၢစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိတဂၤလၢလၢလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲ, တၢ်တံၢ်တၢ်လၢပုၤလၢအဂီၢ်န့ၣ်အမိၤအပၢ်ကဘၣ်ပံးန့ၢ်မူဒါလီၤ.အဲၣ်ဒီးစံးဝဲန့ၣ်လၢမိၤပၤစ့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးအတၢ်ကမၣ်ဖဲလၢဖိတဖၣ်မၤကမၣ်တၢ်အခါန့ၣ် လီၤ

n(o)vib
OXFAM NETHERLANDS

MAP Foundation, PO. BOX 7, Chiangmai University, Chiangmai 50202
Tel/Fax: 053 811202. E-mail: map@mapfoundationcm.org
www.mapfoundationcm.org